İŞKUR

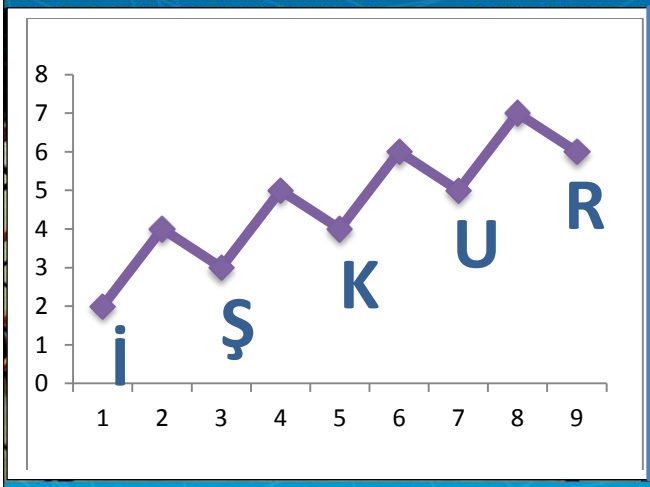

2015

KİLİS

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KİLİS ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2015)

YAZARLAR

Mehmet EKİNCİ

Mustafa SÖNMEZ

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sos yo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, KİLİS İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışması' nın ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum

Süleyman TAPSIZ

KİLİS Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2015 yılı 16 Mart-30 Nisan aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 129 bin 065 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda ulaşılan işyeri sayısı 110 bin 509'dur. İlimizde bu kapsamda 159 işyeri tespit edilmiş ve 144 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2015 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Mehmet Emin YÜCEKAYA

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ iii
TABLOLAR LİSTESİ ii
KISALTMALAR v
YÖNETİCİ ÖZETİ 6
GİRİŞ 8
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 9
İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 9
İŞKUR GÖSTERGELERİ 11
KAYITLI İŞSİZ 11
AÇIK İŞLER 13
İŞE YERLEŞTİRMELER 14
MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ 16
İŞSİZLİK ÖDENEĞİ 17
İKİNCİ BÖLÜM 19
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 19
AMAÇ VE YÖNTEM 19
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 20
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 59
SONUÇ 80
KAYNAKÇA 83
EKLER 84
Ek 2- ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI 91
Ek 3- TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ 93
Ek 4- EK TABLOLAR 101
Ek 5-2 İLE 9 KİŞİ ARASI İSTİHDAMLI İŞYERİ BİLGİLERİ KİLİS 102

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1:İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri……9
Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı……12
Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı……14
Tablo 4: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı……16
Tablo 5:Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015*)……17
Tablo 1: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuran ve Hak Eden Sayısı (2015*)……17
Tablo 7: İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)……18
Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı ……21
Tablo 9: Kilis'te Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı……22
Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı……25
Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler……27
Tablo 12: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları……28
Tablo 13: Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar ……29
Tablo 14: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler……30
Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler……30
Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler……31
Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı……32
Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler……33
Tablo 19: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı……36
Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları ……38
Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları……40
Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı……41
Tablo 23: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı……42
Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı……43
Tablo 25: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı……44
Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı……45
Tablo 27: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları……47
Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları……47
Tablo 29: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları……48
Tablo 30: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları……49
Tablo 31: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi……49
Tablo 32: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı ……50
Tablo 33: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı ……51
Tablo 34: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi……54

Tablo 35: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi……..54

Tablo 36: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi…….……..…55

Tablo 37: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı……..56

Tablo 38: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi……56

Tablo 39: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi……..57

Tablo 40: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi……..…..58

Tablo 41: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi……..58

Tablo 42: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı ……60

Tablo 43: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı ……61

Tablo 44: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler……..63

Tablo 45: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*……..…68

Tablo 46: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu……..……69

Tablo 47: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu ……..70

Tablo 48: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu …..72

Tablo 49: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları ……..……..74

Tablo 50: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları……..……..75

Tablo 51: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları……..76

Tablo 52: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek……77

Tablo 53: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler……..…..78

Tablo 54: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi……..79

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri……10
Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı……11
Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş ……13
Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme……15
Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları ……23
Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı……24
Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar……26
Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları……34
Grafik 9: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı……34
Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı……35
Grafik 11: Açık İşi Olan İşyerleri ……37
Grafik 12: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları……39
Grafik 13: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere Ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı……41
Grafik 14: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı……46
Grafik 15: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi……53
Grafik 16: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu……59
Grafik 17: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı……62
Grafik 18: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri……64
Grafik 19: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri……65
Grafik 20: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*……66
Grafik 21: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri .71
Grafik 22: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri ……73

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bk.: Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İEP: İşbaşı Eğitim Programı

İO: İşsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TYP: Toplum Yararına Program

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasında özellikle talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmak amacıyla 2015 yılı işgücü piyasası talep araştırması gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmanın bulguları raporun veri sağlama kapasitesi ve ihtiyaçların tespitine yönelik katkı ve öneriler açısından değerlendirilmesi ve önümüzdeki süreçte işgücü piyasasının mevcut sorunlarını çözmede bu bulguların anahtar rol üstlenmesi arzu edilmektedir.

16 Mart-30 Nisan 2015 tarihleri arasında gerçekleştirilen işgücü talep araştırması, Kilis ilinde istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur. Özellikle il bazında işgücü piyasasına ilişkin verilerin az olması, Talep Araştırması'nın katkılarını daha kıymetli hale getirmektedir. Araştırma bulguları kurumumuzun ilerleyen dönemde istihdama yönelik planlamalarında rehber rol oynayacaktır.

Alan çalışması Türkiye İstatistik Kurumu ile birlikte tespit edilen Kilis deki özel sektörde faal olan 10+ istihdamlı işyerlerinde gerçekleştirilmiştir. Uluslararası sektörel ve mesleki sınıflandırmalar kullanılarak yapılan araştırmada Kilis'te tam sayım yöntemi ile çalışılmıştır. Yani Kilis ilindeki 10+ istihdamlı özel sektör işyerlerinin tamamı ziyaret edilmiştir. Toplamda 159 işyeri bizzat ziyaret edilmiş, bu işyerlerinin 144 tanesine ise işyeri bilgi formu uygulanmıştır.

Bu çalışma kapsamında Kurumumuza kayıtlı 19489 iş arayana daha iyi hizmet sunma gayreti içindeki kurumumuz 2015 yılı Ocak-Haziran dönemi içerisinde 1376 kişiyi işe yerleştirmiştir. Ayrıca 2014 yılı toplam işe yerleştirme sayısı 1545 olarak tespit edilmiştir.

İşletmelerin nitelikli işgücüne olan ihtiyacı kurumumuzca açılan işgücü yetiştirme kurslarıyla karşılanmaya çalışılmaktadır. Bu kurslarla mesleği olmayan kişilerin işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu meslekleri edinmeleri amaçlanmıştır. Kişinin edineceği mesleği, mesleği icra edenlerce işyerinde öğretilmesi kişinin kısa sürede meslekle ilgili kazanım edinmesini sağlamış, öğrenirken üretme stratejisi üzerine kurulmuş bu yöntemle işgücü kaybının da önüne geçilmiştir. Bu bağlamda kurumumuz 2015 yılı Ocak-Ağustos döneminde toplam 83 kurs açmış bu kurslardan 476 kişi faydalanmıştır.

2015 yılı ilk altı aylık dönemde 292 kişi işsizlik ödeneği hak etmiştir. İşsizlik ödeneği hak edenlerin mesleki dağılımına bakıldığında en yüksek sayı 61 kişiyle Beden işçisi (genel) mesleğindedir. Bunu 15 kişiyle Temizlik görevlisi mesleği takip etmektedir.

Çalışma kapsamında Kilis ilinde 39 kişilik açık iş bulunmaktadır. Buna ek olarak, Kilis'in "açık iş oranı" %1,1 olarak hesaplanmıştır. Saha çalışmasında ziyaret edilen işyerlerinin % 9,3'ü açık işi

olduğunu belirtmiştir. Başka bir deyişle, her 10 işyerinden 1'inin açık işi bulunmaktadır. Açık işler için yaklaşık olarak yüzde 29,1 oranında asgari bir eğitim düzeyi talep edilmektedir. Açık işler için yüzde 10,7 lise ve dengi eğitimler ve yüzde 10,4 lise üstü eğitimliler talep edilmektedir.

Kilis İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına göre, işverenlerin Kilis'te ilk 6 ayda 110 kişinin temininde güçlük çektikleri sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinin yüzde 25'i eleman temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Başka bir deyişle, yaklaşık her 4 işverenden 1'i işgücü piyasasında aradığı elemanı bulurken zorlanmıştır.

Araştırma kapsamında işyeri ziyaretleri sırasında görüşülen işverenlere hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri sorulmuştur. Eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler; Örgü Makinası Operatörü, Aşçı Yardımcısı Aşçı mesleğidir.

Kilis İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçları 30 Haziran 2016 tarihi itibariyle istihdamda 45 kişilik net azalış beklendiğini bize göstermektedir. Yani, işverenler bugüne kıyasla, 30 Haziran 2016 tarihinde istihdamın net olarak yüzde2 artış beklemektedir.

30 Haziran 2016 tarihinde sektörler itibariyle net istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, en yüksek net istihdam artışı beklenen üç sektörün; yüzde 50 ile Madencilik ve taş ocakçılığı; inşaat 10.5 ile İnsan Sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve yüzde 7,7 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörleri olduğu görülecektir.

Araştırma neticesinde işverenlere yöneltilen sorulardan ve kurumumuzun gerçekleştirdiği iş ve işlemlerden derlenen bilgiler ışığında ortaya çıkan yukarıdaki bulgular kurumumuzun faaliyetlerini ve işgücü piyasasının mevcut durumunu rakamlar eşliğinde yansıtmaktadır.

GİRİŞ

Kilis ili işgücü piyasası araştırma raporunun nihai hedefi illerde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik güncel bilgi derlenmesini sağlamaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Kilis ili için 16 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Kilis işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

Bu kısımda işgücü piyasası ile ilgili olabilecek TÜİK'in il düzeyindeki verileri ile İŞKUR verileri ele alınacaktır.

Ekonomik gelişmeler yatırımı, demografik faktörler olarak bilinen nüfusun artış hızı nüfusun eğitim düzeyi, nüfusun yaşlılık durumu vb. unsurlar iş gücünü etkilemektedir. B u nedenle birinci bölümde Kilis ilinin genel ekonomik durumu ve demografik yapısını inceleyeceğiz İşgücü piyasası ekonomi, istihdam, ticaret, nüfus vs. etkilenen bir alandır. İşgücü analizlerinde kullanılan bu faktörlerden nüfus ve eğitim göstergeleri ile ilgili veri setlerini iller ve yıllık bazda bulabilmek mümkün iken, ekonomik yapı işgücü piyasası veri setlerini iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerin büyük kısmı bölgesel veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo- ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik indeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında büyük farklılıklar ortaya çıkabilmektedir

İllerin ekonomik gücünü gösteren temel gösterge illerin milli geliridir. TÜİK illerin milli gelirin hesaplanmasını 2001 yılından itibaren yayınlamamaktadır. Bu serinin yerine üretilmeye başlanan katma değer ve yıllara göre gelişimini 2008 yılından bu yana üretmektedir. Son yıllara ait veri eksikliğine rağmen kısımda fikir vermesi amacıyla veri değerlendirmede kullanılmıştır.

Raporumuzda faydalandığımız veri kaynaklarımız başta TÜİK verileri ve İŞKUR verileridir. TÜİK Verileri yıl itibariyle 2014 yılından öncesine ait en güncel verilerdir. İŞKUR verileri ise 2014 yılına ait verilerdir.

Tablo 1:İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri	İşgücüne Katılma Oranı	İstihdam Oranı	İşsizlik Oranı
2008	42,5	37,9	10,9
2009	44,2	37,7	14,9
2010	49,2	44,2	10,1
2011	45,3	39,6	12,6
2012	45,6	40,9	10,4
2013	44,5	41,1	7,7

Kaynak: TÜİK

2013 TÜİK verilerine göre, Kilis'te işgücüne katılma oranı %44,5 işsizlik oranı %7,7 ve istihdam oranı %41,1' dir. Türkiye için işgücüne katılma oranı %50,8, işsizlik oranı %9,7 ve istihdam oranı %45,9 olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılı verilerine bakıldığında, Kilis'te işgücüne katılma oranı ve istihdam oranı Türkiye ortalamasının altında kaldığı görülmektedir.

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

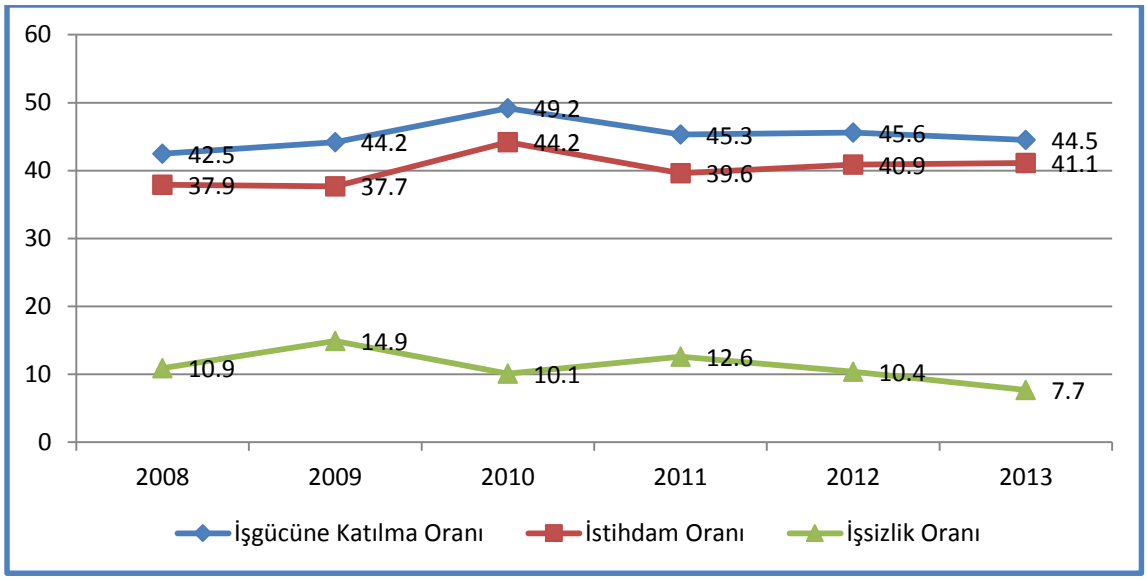

Kaynak: TÜİK

Adıyaman'da 2013 yılında önceki yıllara kıyasla işsizlik oranı düşerken işgücüne katılım oranı ve istihdam oranında artış gözlenmemiştir. 2008-2009 kriziyle birlikte işsizlik oranı Adıyaman'da zirve noktasına ulaşırken, istihdam oranı da düşmüştür. İşsizlik oranı 2010 yılında azalışa geçmiş ve istihdam oranı da artmaya başlamıştır. Önceki yıllara kıyasla 2013 yılında en yüksek istihdam oranı ve en düşük işsizlik oranı seviyesine ulaşmıştır.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR verileri işgücü piyasasının nabzının tutulması için önemli göstergelerdendir. Kuruma kayıtlı olanlar ile ilgili veriler olup oldukça detaylıdırlar.

KAYITLI İŞSİZ

Kayıtlı işsizler İŞKUR'a kayıt olup işsiz olduğunu bildiren kişilerdir. Bir kişi İŞKUR'a kayıt olduktan sonra 18 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kişinin kaydı aktif kayıtlardan kaldırılır. Grafik 2'de yıllar itibariyle Kilis ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

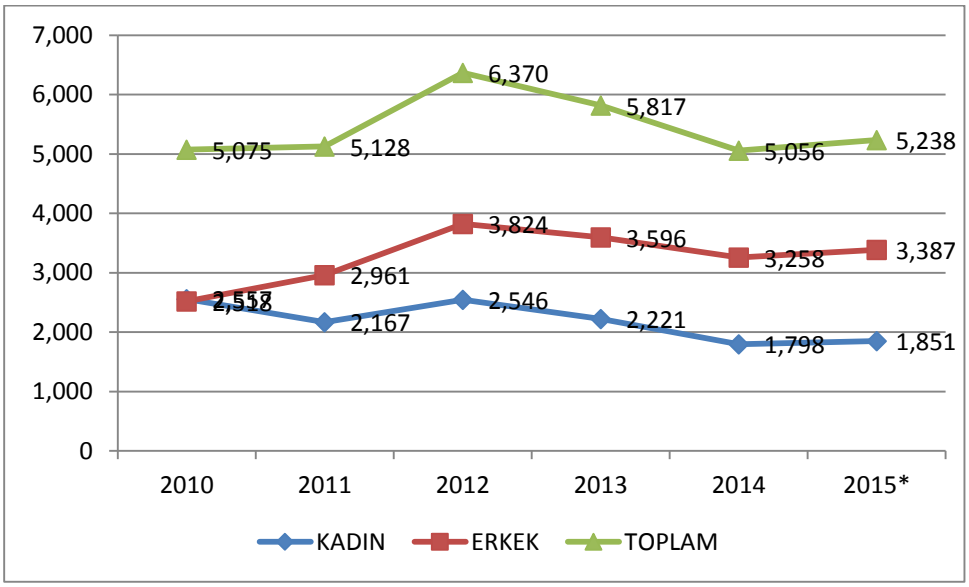

Kaynak: İŞKUR *2015 yılı HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

2010 yılında Kilis ilinde 5 bin 075 kişi İŞKUR'a kayıtlı iken, bu sayı artarak yıllar içinde dalgalanma göstermiş ve 2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle 5 bin 238'e yükselmiştir. Bu dalgalanmanın sebebi kayıtlı işsizlerin pasif duruma geçmeleridir. Rakamlardaki yükseliş İŞKUR'un tanınırlığının artmasından ve işgücü piyasasında aktif bir oyuncu hale gelmesinden kaynaklanmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı erkeklerin sayısında genelde bir artış gözlemlenirken 2012 yılından sonra bir düşüş yaşanmış, 2014 yılından sonraki yıllarda ise artış yine devam etmiştir. Kadınlarda ise 2010 yılında 2 bin 558 kişi kayıtlı iken, 2015 yılında bu sayı yaklaşık 1 bin 851 kişiye inmiştir. Kadınların ekonomik değer üretmek ve ev ekonomisine katkı sağlamak amacıyla işgücü piyasasında yer almak istemelerine rağmen toplumun sos yo- ekonomik inançları, bu sayıda düşüş olmasını sağlamıştır. Bu sebeplerin dışında İŞKUR'un kadınlara yönelik düzenlediği mesleki eğitim kurslarına ve diğer aktif

işgücü programlarına katılımın fazla olması İŞKUR'un işgücü piyasasında tanınırlığının ve etkinliğinin artmasına rağmen bu sayılarda düşüş göstermiştir.

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
MESLEKLER	KAYITLI İŞSİZ
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1991
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	347
BÜRO MEMURU (GENEL)	120
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	104
SEKRETER	90
MAKİNECİ (DİKİŞ)	88
ÇİFTÇİ (TARLA ÜRÜNLERİ)	68
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	58
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	57
ÖN MUHASEBECİ	53
GARSON (SERVİS ELEMANI)	53
SATIŞ DANIŞMANI	53
DİĞER MESLEKLER	2156
Genel Toplam	5238

Kaynak: İŞKUR *HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile 5 bin 238'dir. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk iki meslek nitelik gerektirmeyen meslekler iken 4. Meslekte nitelik gerektirmiyor, öncesinde büro memuru ve devamında sekreter, makineci, çiftçi, şöför-yük taşıma, bilgisayar işletmeni mesleklerinin sıralandığı görülmektedir. Tabloda yer alan nitelik gerektirmeyen mesleklerin daha çok inşaat ve taşeron firmalarında yapılan firmalarda icra edildiği ve en çok bu sektörde iş arayan ve işveren bulunduğundan kayıtlı işsizler nitelik gerektirmeyen meslekler yönünde ağırlık kazanmıştır.

Herhangi bir niteliği olmayan kişilerin çokça müracaat ettiği "Toplum Yararına Programlar" (TYP) neticesinde nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı işgücü göstergelerinde bir takım nicel değişiklikler olmuştur. Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) mesleklerinde yaşanan genel artış bu noktada ortaya çıkmaktadır.

AÇIK İŞLER

İşverenlerin İŞKUR'dan eleman talepleri açık iş olarak adlandırılmaktadır. Grafik 3'te görüleceği üzere 2010 yılında bin 941 kişi olan açık iş sayısı yıllar itibari ile dalgalanarak artmış ve 2014 yılında toplam 3 bin 170 kişiye ulaşmıştır. 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile de açık iş sayısı 1 bin 714 olarak gerçekleşmiş ve bu artış seyri devam ettiği takdirde 2014 yılında yakalanan açık iş sayısından daha büyük bir sayıya ulaşılacağı tahmin edilmektedir. İŞKUR'un tanınırlığının ve personel sayısının artması ve bununla birlikte hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile irtibatları giderek artmış ve işverenler eleman taleplerini İŞKUR'a iletmeye başlamıştır.

Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş

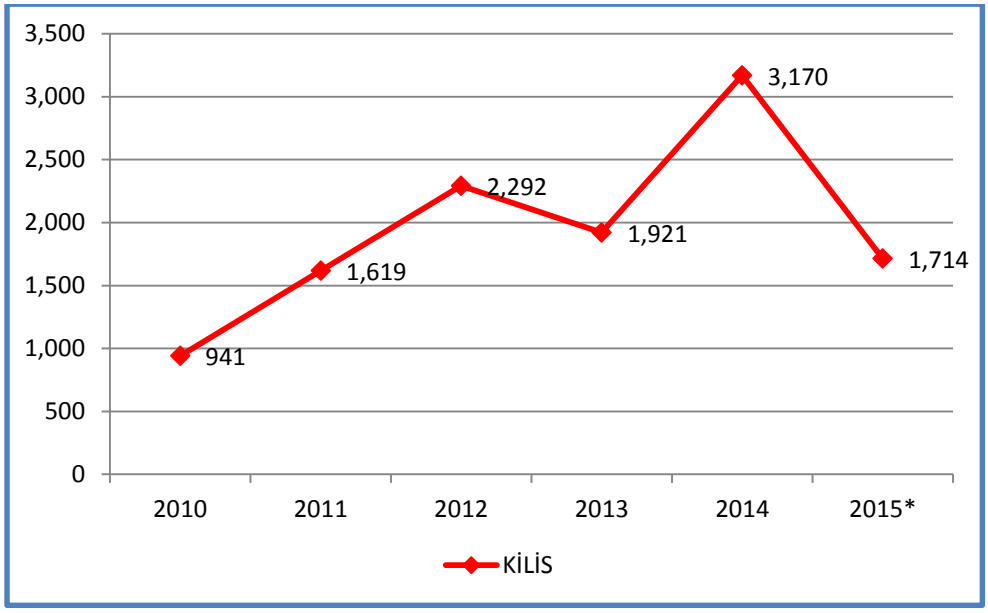

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı Ocak-HAZİRAN dönemini içermektedir.

2015 Yılı Haziran ayı sonu itibari ile açık işlerde birinci ve ikinci sırayı kayıtlı işsizler de olduğu gibi Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma) ve Beden İşçisi (Genel) almış, bu meslekleri sırasıyla büro memuru sekreter, makineci, çiftçi, şoför-yük taşıma, bilgisayar işletmeni. Kilis ilinde sanayinin olmadığından ve taşeron firmaların yoğun olmasından kaynaklı olarak talep edilen mesleklerin buna göre şekillendiği söylemek mümkündür.

Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
MESLEK	**AÇIK İŞ**
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	435
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	281
BÜRO İŞÇİSİ	267
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	253
TRİKOTAJCI/ENDÜSTRİYEL ÖRMECİ	120
PARKOMAT GÖREVLİSİ	30
AŞÇI YARDIMCISI	26
REYON GÖREVLİSİ	24
DETERJAN ÜRETİM İŞÇİSİ	20
MAKİNECİ (DİKİŞ)	20
ÖRGÜ MAKİNESİ OPERATÖRÜ (BİLGİSAYARLI)/TRİKOTAJ	20
MAKİNE BAKIMCI	16
TAHİN İMAL İŞÇİSİ	15
DÜZ DİKİŞ MAKİNECİ	15
ELEKTRİKLİ EV ALETLERİ TEKNİK SERVİS TEKNİSYENİ	11
KUMAŞ PAKETLEME İŞÇİSİ	10
AHŞAP MOBİLYA İMALATÇISI	10
DİĞER MESLEKLER	141
Genel Toplam	**1714**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran dönemi

İŞE YERLEŞTİRMELER

Grafik 4'te yer alan yıllar itibariyle işe yerleştirme sayıları karşılaştırıldığında, 2010 yılında 893 olan işe yerleştirme sayısı iki kattan fazla artarak 2012 yılında 2 bin 027'ye çıkmıştır. 2013 yılında ise büyük bir düşüşle bin 251'e gerilediği görülmektedir. Söz konusu azalış, sosyo- ekonomik nedenlerden kaynaklanmaktadır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde ise işe yerleştirme sayısı bin 376 olarak gerçekleşmiş olup yılsonunda 2014 yılı işe yerleştirme rakamının aşılacağı tahmin edilmektedir.

İşe yerleştirme rakamlarındaki belirgin artışın arkasında; aktif işgücü programları ve İŞKUR'un işgücü piyasasında aktif bir şekilde rol üstlenmesi yatmaktadır. Bunların neticesinde İŞKUR'un tercih edilirliği; hem kayıtlı işsiz göstergelerine hem de işe yerleştirme sayılarına yansımıştır.

Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme

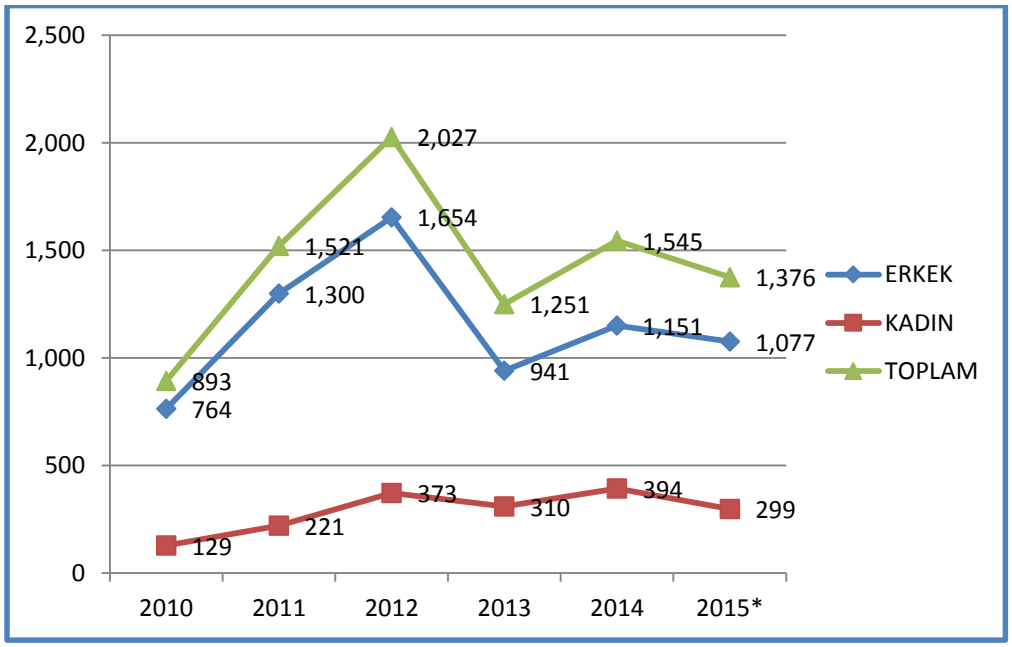

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı OCAK-HAZİRAN Dönemi

2015 yılının ilk altı ayında gerçekleşen işe yerleştirmelere meslek bazında bakıldığında; ilk üç sırada Güvenlik görevlisi ve Temizlik Görevlisi Beden İşçisi (Genel) meslekleri yer almaktadır. Bu meslekleri sırasıyla; Büro işçisi, Trikotajcı/ Endüstriyel örmeci, Parkomat görevlisi Tablo 4 sıraladığı gibi sıralanmaktadır.

Kayıtlı işsiz, açık iş ve işe yerleştirme göstergelerinde yer alan mesleklere baktığımızda, işgücü piyasası tarafından talep edilen mesleklerle kayıtlı işsizlerin meslekler bazında örtüştüğü görülmektedir. Söz konusu durum işe yerleştirmelerin mesleklere göre dağılımında da kendisini göstermektedir.

Tablo 4: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
MESLEK	**İŞE YERLEŞTİRME**
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	469
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	283
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	229
BÜRO İŞÇİSİ	210
TRİKOTAJCI/ENDÜSTRİYEL ÖRMECİ	95
PARKOMAT GÖREVLİSİ	27
STERİLİZASYON GÖREVLİSİ	7
MAKİNE BAKIMCI	6
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHSIZ)	5
REYON GÖREVLİSİ	5
SATIŞ DANIŞMANI	4
DİĞER MESLEKLER	36
Genel Toplam	**1376**

Kaynak: İŞKUR * HAZİRAN ayı sonu itibariyle

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

2015 yılının ilk altı aylık bölümünde aktif işgücü programları kapsamında 83 adet program düzenlenmiş ve bu programlara toplam 476 kişi katılmıştır.

Toplum Yararına Program (TYP) dâhilinde ise ilk altı ayda 1 bin 998 kişi programdan yararlanmıştır.

İşbaşı Eğitim Programı (İEP) ise piyasa tarafından oldukça rağbet gören, işe alımlarda ve meslekte tecrübe edinme noktasında en anlamlı geri dönüşlerin olduğu ve en fazla istihdamın sağlandığı programdır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde 70 İEP düzenlenmiş olup 257 kişi bu programlardan faydalanmıştır.

Mesleki eğitim kurslarında ise 23 adet kurs düzenlenmiş olup 214 kişi bu kurslardan faydalanmıştır.

İŞKUR'un düzenlediği aktif işgücü programları kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgisini artırmakla kalmayıp hem kişilere meslek kazandırmakta, hem de kişilerin işgücü piyasasına girişinde aracı rol oynamaktadır.

Tablo 5:Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015*)

YILLAR	AKTİF İŞGÜCÜ PROGRAMLARI								TOPLUM YARARINA PROGRAMLAR	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Program Sayısı	İEP Kursiyer Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Kursiyer Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Program Sayısı	TYP Kursiyer Sayısı
2015*	13	262	70	214			83	476	19	1.998
2014	20	249	53	230	4	100	77	579	38	2.425
2013	29	461	61	304	4	91	94	856	30	2.257
2012	61	1.021	52	308	9	222	122	1.551	20	1.886
2011	39	695	38	324	5	125	82	1.144	12	661
2010	31	734	2	2			33	736	9	446
2009	53	1.146			19	322	72	1.468	6	210

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Kilis ilinde 2015 yılının ilk altı ayında toplam 297 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 197'si işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile genellikle artmıştır.

Tablo 2: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuran ve Hak Eden Sayısı (2015*)

YILLAR	İŞSİZLİK ÖDENEĞİ BAŞVURU SAYISI	İŞSİZLİK ÖDENEĞİ HAKEDEN SAYISI
2015*	506	292
2014	606	397
2013	334	207
2012	304	178
2011	248	159
2010	269	209

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

İŞKUR'un tanınırlığının ve işgücü piyasasındaki etkinliğinin artması, işsizlik sigortasından yararlanma şartlarındaki değişiklikle birlikte değerlendirildiğinde işsizliği ödeneğine başvuruların sayısı artmıştır.

Tablo 7: İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

MESLEKLER	İŞSİZLİK ÖDENEĞİ HAK EDENLER
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	61
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	15
İNŞAAT ELEMANLARI KALIPÇISI (ELLE)	5
BÜRO MEMURU (GENEL)	4
ÖN MUHASEBECİ	4
TÜRK DİLİ VE EDEBİYAT ÖĞRETMENİ	3
İŞLETMECİ	3
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	3
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	3
BEKÇİ	2
SATIŞ DANIŞMANI	2
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ (İLKÖĞRETİM)	2
TÜRKÇE ÖĞRETMENİ	2
ÇEVİRMEN/TERCÜMAN	2
DİĞER MESLEKLER	86
Genel Toplam	**197**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

Tablo 7 incelendiğinde mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak edenlerin en çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu tespit edilmiştir. Diğer mesleklerde ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin sayılarının birbirlerine yakın değerler olduğu görülmektedir. Bu durum meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıklarını veya kişilerin çalıştıkları işlerden memnun olduklarını ifade etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına karşın etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle de işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT (Avrupa Birliği İstatistik Ofisi) normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar dışında Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunmasına yönelik EUROSTAT'ın talep ettiği açık iş istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" [1] kapsamında,

Temel işyeri bilgileri

Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)

Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet, Aranma Süresi)

Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Nedeni)

30 Nisan 2016 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekmektedir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için, örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Bu bölümde Kilis ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası talep araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığı, İŞKUR'un sunduğu hizmetlerden yararlananların hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanı olup olmama durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Kilis ilinde 144 işyeri için veri derlenmiştir.

[1] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

İŞYERİ VERİLERİ

Kilis ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden ve çalışma kapsamına giren işyerleri için veriler derlenmiştir. Araştırma kapsamında toplam 144 işyeri için veri üretilmiştir. İşyerlerinin sektörel dağılımı Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı

SEKTÖRLER	10+
İnşaat	32
Ulaştırma ve depolama	32
İmalat	20
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	18
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	11
Eğitim	9
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	5
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	4
Diğer hizmet faaliyetleri	3
Madencilik ve taş ocakçılığı	1
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1
GENEL TOPLAM	**144**

Kaynak: İPA 2015

Kilis ilindeki işyerlerinin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en fazla işyerinin inşaat,ulaştırma ve depolama ve imalat, olduğu görülmektedir. Bu sektörü daha sonra sırası ile Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı ile idari ve destek hizmet faaliyetleri izlemektedir . Bu üç sektör işyerlerinin yüzde %58'ini oluşturmaktadır. Türkiye genelinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde de bu 3 sektörün ağırlığı yüzde 58'ler civarındadır. Ancak Türkiye genelinde en fazla işyeri İmalat sektöründe daha sonra sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörü gelmektedir. Bu açıdan Kilis ilinin Türkiye geneli ile farklılaştığı görülmektedir. İşyeri sayıları bakımından illerin yarıdan fazlasında İmalat sektörü ilk sırada iken Kilis'te üçüncü sıradadır.

Kilis ilinde en az işyeri Madencilik ve taş ocaklığı, Kültür, sanat eğlence ve dinlenme ve spor sektörlerindedir.

Kilis ilinde araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 3479 kişi çalışmaktadır. Çalışanların yüzde 85,8 erkek, yüzde 14,2'si kadındır. Türkiye genelinde ise 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların yüzde 72,5'i erkek, yüzde 27,5'i kadındır. Kilis'te kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşüktür. Ancak bölgede özellikle Tarım sektöründe kadınlar yaygın olarak ücretsiz

aile işçisi olarak çalışmaktadır. Tarım sektörünün bu çalışmada kapsam dışı olması nedeniyle kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşük olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye genelinde Eğitim ile Sağlık sektörlerinde çalışan kadın sayısı çalışan erkek sayısından daha fazla iken Kilis'te Sağlık ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerinde çalışan kadın sayısı erkek sayısından daha fazladır. Kilis'te araştırma kapsamındaki işyerlerinde kadın çalışanların oranı Türkiye geneline göre daha düşüktür. Sektörler arasında da farklılaşma görülmektedir.

Tablo 9: Kilis'te Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

SEKTÖR	KADIN	ERKEK	TOPLAM
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	163	795	958
İmalat	43	524	567
İnşaat	53	507	560
Ulaştırma ve depolama	13	531	544
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	50	270	320
Eğitim	89	84	173
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	5	104	109
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	58	33	91
Diğer hizmet faaliyetleri	5	65	69
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	9	39	48
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	7	15	22
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	18	18
GENEL TOPLAM	**495**	**2985**	**3479**

Kaynak: İPA 2015

Kilis'te en fazla çalışan İdari ve destek hizmetleri, İmalat ve İnşaat sektörlerindedir. Çalışanların yüzde 60'si bu sektörlerdedir. İşyerlerinin yüzde 58'i bu sektörlerde iken çalışanlarda 2 puanlık bir artış söz konusudur. Erkeklerde en fazla çalışılan sektörlerin sıralaması aynı iken kadınlarda en fazla İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile Eğitim sektörlerindedir. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile Eğitim sektörlerinde Kilis'te kadınların çalışanlar içerisindeki oranı Türkiye genelindeki oranın oldukça üzerinde bunun nedeni taşeron firmalarından kaynaklanmaktadır. Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründe ise Türkiye genelinin oldukça altındadır.

En az çalışanı olan sektörler ise işyeri sayısı ile bağlantılıdır. İşyeri sayısı en az olan sektörlerde çalışan sayısı da azdır.

Sektörlerdeki işyeri sayısı ve çalışan sayılarından ortalama bir işyerinin büyüklüğü bulunabilmektedir. Grafik 5'te sektörlerde bir işyerinde ortalama çalışan sayısına yer verilmiştir.

Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

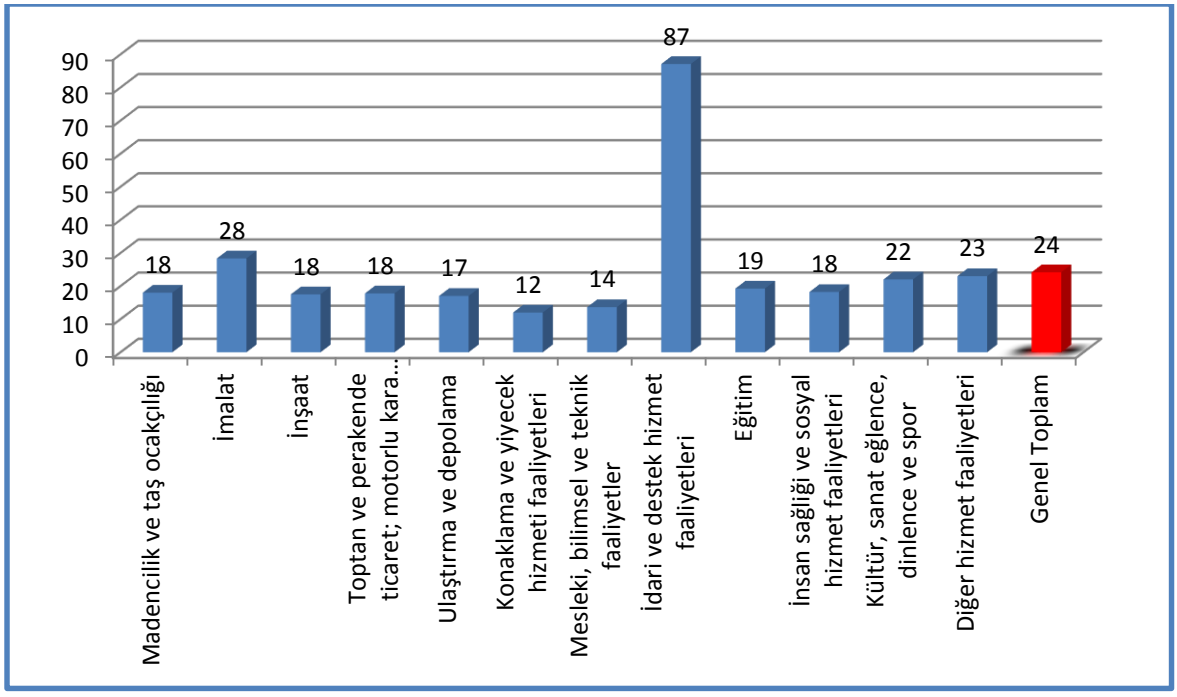

Kaynak: İPA 2015

Kilis ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde ortalama çalışan sayısı 24'tür. Türkiye genelinde ise bu sayı 35'tir. Kilis'deki işyerleri Türkiye geneline göre daha küçük ölçekli işyerleridir.

Türkiye genelinde en fazla işyeri ve çalışan olan ilk üç sektörden idari ve destek hizmetleri faaliyetleri sektörü ortalamanın çok üzerinde iken inşaat ve imalat sektörleri ortalamanın altındadır. Kilis'te ise bu iki sektör ortalamanın altındadır. Özellikle İmalat sektöründe Türkiye genelinde ortalama çalışan sayısı 50 kişi iken Kilis'te bu sayı 28'dir. Kilis'te ortalama çalışan sayısı en yüksek sektörler idari ve destek hizmetleri faaliyetleri ve imalat sektörleridir.

Kilis'te idari ve destek hizmetleri faaliyetleri sektöründe ortalamanın bu kadar fazla olmasının nedeni burada taşeron firmalarının hizmet alımı yoluyla istihdamının yüksek olmasından ileri gelmektedir.

Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

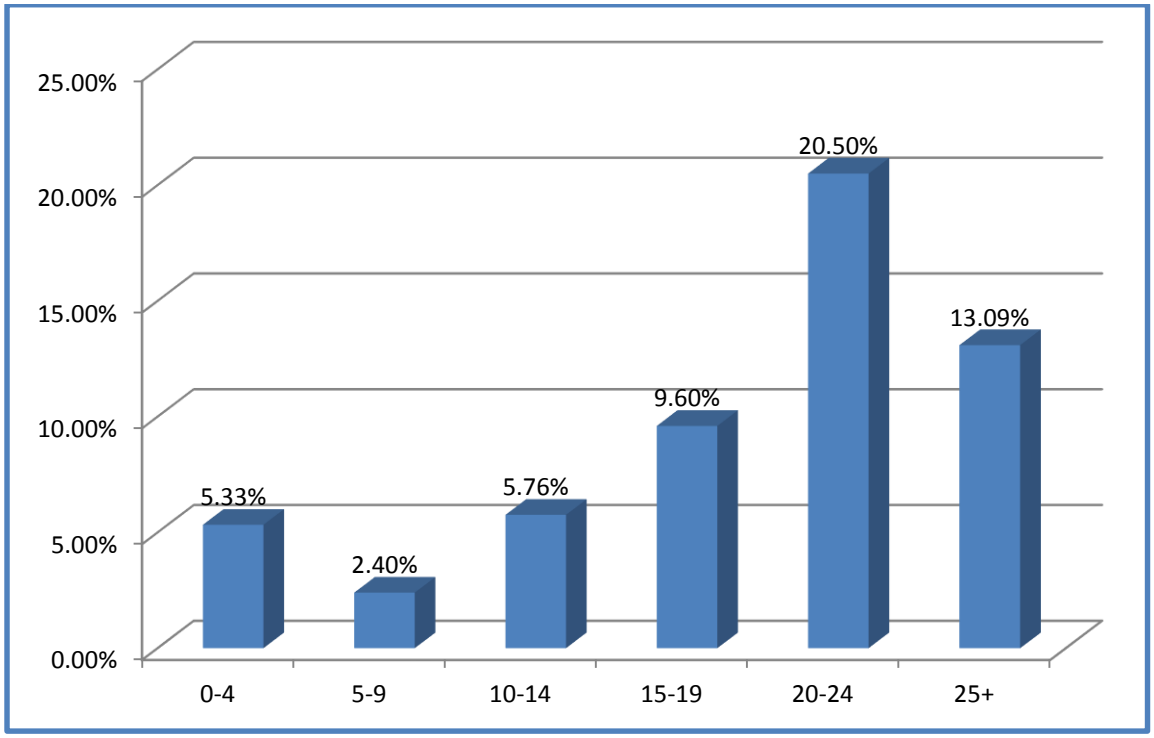

Kaynak: İPA 2015

Türkiye geneli ile karşılaştırıldığında Türkiye genelinde her yaş grubuna işyerlerinin dengeli dağıldığı ve en fazla işyerinin yüzde 27 ile 5-9 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde 25 ve üzeri yaştaki işyerlerinin oranı yüzde 13'tür. Türkiye geneli işyerlerinin yaş grupları ile Kilis ilindeki işyerlerinin yaş grupları farklılaşmaktadır. Kilis ilinde yaş grupları en yüksek 20,5% ile 20-24 yaş arasıdır. Bu netice Türkiye geneli sonuçla farklılık arz etmekedir.

Çalışanların meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla çalışan Hizmet ve satış elemanı. Çalışanların yüzde 21,6'sı bu meslek grubundadır.

Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	42	74	117	36%	64%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	142	612	753	19%	81%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	151	514	664	23%	77%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	117	233	349	33%	67%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	11	578	589	2%	98%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	22	166	188	12%	88%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	5	744	749	1%	99%
YÖNETİCİLER	5	64	69	8%	92%
Genel Toplam	**495**	**2985**	**3479**	**14%**	**86%**

Kaynak: İPA 2015

Kilis'te ilinde çalışanların yüzde 19'u Nitelik Gerektirmeyen İşlerde Çalışmaktadır. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 16,7'dir. Kilis ilinde mesleki nitelik ve beceri gerektirmeyen işlerde çalışma oranı Türkiye geneline üzerindedir. Kilis'te nitelik gerektirmeyen işlerde oranın yüksek çıkması sanayileşmenin olmaması ve tarımda geçici istihdamın olmasındandır. Türkiye genelinde bu oranlar erkekler için yüzde 15,4, kadınlar için ise yüzde 20,2'dir. Kadınlarda niteliksiz işlerde çalışma oranı erkeklere göre daha yüksektir.

Kilis'te erkekler ve kadınların çalıştığı meslek grupları yukarıdaki tabloda gösterildiği gibidir.

Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar

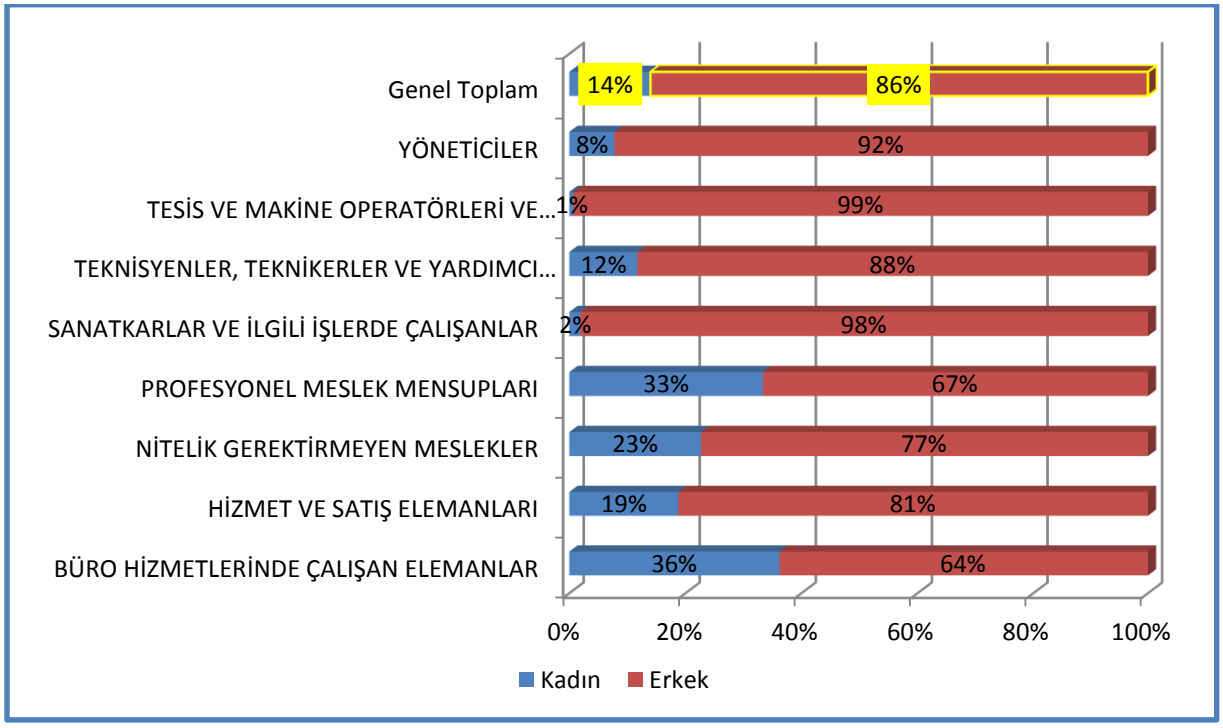

Kaynak: İPA 2015

Kilis ilinde Büro Hizmetlerinde çalışan kadın sayısı aynı meslek grubunda çalışan erkek sayısından daha azdır. Türkiye genelinde ise kadınların erkeklerden fazla çalıştığı bir meslek grubu bulunmamaktadır. Kilis ilinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışan kadın oranı Türkiye geneline göre oldukça düşüktür. Kilis'te kadınlar özellikle İmalat sektöründe makine veya mesleki beceri gerektiren mesleklerden ziyade büro işlerinde çalışmaktadır. Kadınların Profesyonel Meslek Mensuplarında ve Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar çalışma oranının il genelinde çalışma oranından yüksek olması dikkat çekici bir noktadır.

Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

10+		
ERKEK	**KADIN**	**TOPLAM**
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	GÜVENLİK GÖREVLİSİ
TIR-ÇEKİCİ ŞOFÖRÜ	BÜRO İŞÇİSİ	TIR-ÇEKİCİ ŞOFÖRÜ
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	SEKRETER	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)
BEKÇİ	REYON GÖREVLİSİ	BÜRO İŞÇİSİ
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	GARSON (SERVİS ELEMANI)	REYON GÖREVLİSİ
REYON GÖREVLİSİ	ÇOCUK BAKICISI/ÇOCUK BAKIM ELEMANI	BEKÇİ
MİNİBÜS ŞOFÖRÜ	HASTA KABUL GÖREVLİSİ	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
İNŞAAT ELEMANLARI KALIPÇISI (ELLE)	SINIF ÖĞRETMENİ	MİNİBÜS ŞOFÖRÜ
DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	AŞÇI	MUHASEBECİ

Kaynak: İPA 2015

Kilis'te ilinde en fazla çalışanı olan mesleklere baktığımızda ilk sırada Temizlik Görevlisi mesleği görülmektedir.

En fazla çalışılan ilk on meslek dikkate alındığında kadınların ve erkeklerin hemen hemen aynı mesleki nitelik ve beceri gerektiren işlerde çalıştığı görülmektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine İŞKUR hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadıkları sorulmuştur. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalandığını belirtmiş iken bu oran Kilis ilinde yüzde 46,3'tür. Kilis Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Kilis'deki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden her iki işyerinden birine hizmet sunma imkanı bulmuştur. Türkiye geneline göre alanında daha geniş kitlelere hizmet sunmuştur.

Tablo 12: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları

SEKTÖR	İŞKUR Hizmetlerinden Faydalananlar	İşyeri Sayısı	Oran	İŞKUR hizmetinden faydalananların kendi içinde dağılımı
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	1	0,0%	0,00%
İmalat	14	20	70,0%	20,80%
İnşaat	12	32	36,7%	17,90%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	11	18	61,1%	16,41%
Ulaştırma ve depolama	8	32	25,0%	11,90%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2	4	50,0%	2,98%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	4	8	50,0%	5,97%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	7	11	63,6%	10,44%
Eğitim	3	9	37,5%	4,47%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	3	5	60,0%	4,47%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	1	100,0%	1,49%
Diğer hizmet faaliyetleri	2	3	50,0%	2,98%
Genel Toplam	**67**	**144**	**46,3%**	**100%**

Kaynak: İPA 2015

İşyeri sayısı ile bağlantılı olarak en fazla İŞKUR hizmetlerinden faydalanan sektörler İmalat ve İnşaat sektörleridir. Madencilik ve taş ocaklığı sektörlerindeki işyerlerinden hiçbiri İŞKUR hizmetlerinden yararlanmamıştır. Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründeki işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri de ise İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanan sektörlerdendir. İmalat sektörü il ortalamasının biraz üzerinde olup daha fazla etkinliğin sağlanması gereken bir sektör olarak dikkat çekmektedir.

Kilis ilinde işyerlerinin yüzde 8,2'i part-time çalışana sahiptir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 8,6'dır. Kilis'te part-time çalışan oranı Türkiye geneline yakındır.

Tablo 13: Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar

SEKTÖR	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	100,0%	0,0%	100%	2	0	2
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	0,0%	100,0%	100%	0	6	6
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	6,5%	93,5%	100%	6	87	93
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	0,0%	100,0%	100%	0	4	4
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	0,0%	100,0%	100%	0	10	10
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	16,0%	84,0%	100%	4	21	25
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	0,0%	100,0%	100%	0	143	143
YÖNETİCİLER	0,0%	100,0%	100%	0	3	3
Genel Toplam	**4,2%**	**95,8%**	**100%**	**12**	**275**	**287**

Kaynak: İPA 2015

Kilis'te araştırma kapsamına giren 16 sektörde işyeri bulunurken part-time çalışanı olan 5 sektör bulunmaktadır. Türkiye genelinde ise bütün sektörlerde part-time çalışma yapıldığı görülmektedir. İlde en fazla part-time çalışanı olan işyeri sayısı Tesis ve makine operatörleri ve montajcıları sektöründedir.

Kilis ilinde çalışanların yüzde 8,2'si part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 20,8'dir. Türkiye genelinde Kilis geneline göre part-time çalışma daha yaygındır.

Part-time çalışanı olan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 14'te gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların part-time çalışmıyor olabilecekleri de dikkate alınmalıdır. Sonuçta araştırma kapsamındaki işyerlerine part-time çalışanlarının olup olmadığı sorulmuş olup part-time çalışanların hangi mesleklerde çalıştığı bilgisi sorulmamıştır.

Tablo 14: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

KADIN	ERKEK	TOPLAM
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	KUMAŞ PAKETLEME İŞÇİSİ	KUMAŞ PAKETLEME İŞÇİSİ
İDARİ İŞLER UZMANI	MİNİBÜS ŞOFÖRÜ	MİNİBÜS ŞOFÖRÜ
SEKRETER	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)
	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
	PARKOMAT GÖREVLİSİ	PARKOMAT GÖREVLİSİ
	İDARİ İŞLER UZMANI	İDARİ İŞLER UZMANI
	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
	FORKLİFT OPERATÖRÜ	MAKİNE BAKIMCI
	MAKİNE BAKIMCI	FORKLİFT OPERATÖRÜ
	İNŞAAT ELEMANLARI KALIPÇISI (ELLE)	İNŞAAT ELEMANLARI KALIPÇISI (ELLE)
	MUHASEBECİ	MUHASEBECİ

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanın olduğu işyerlerinde en fazla çalışanın olduğu meslekler Kumaş paketleme işçisi, Minibüs şoförü, Şoför (yolcu taşıma) olmuştur.

Kilis ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 24,2'si vardiyalı çalışma yapmaktadır. Bu oran Türkiye'de yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir. Kilis ilinde vardiyalı çalışma yapan işyeri oranı genel olarak Türkiye ortalamasının üstündedir.

Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

Sektörler	İşyeri Oran	Kadın	Erkek	Toplam
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	**36,4%**	107	615	722
İmalat	**30,0%**	15	321	336
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	**25,0%**	3	8	11
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	**22,2%**	10	42	52
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	**20,0%**	29	13	42
İnşaat	**10,0%**	4	173	177
Ulaştırma ve depolama	**9,4%**	1	38	39
Genel Toplam	**15,4%**	**169**	**1210**	**1379**

Kaynak: İPA 2015

Kilis ilinde Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Sektörler sırasıyla İdari ve destek hizmet faaliyetleri , İmalat ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde çıkmıştır. İdari ve destek hizmet faaliyetleri en yüksek çıkmasının nedeni taşeron firmalarda istihdamın kurum üzerinden olmasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler

KADIN	ERKEK	TOPLAM
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	GÜVENLİK GÖREVLİSİ
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
HASTA KABUL GÖREVLİSİ	DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI
HEMŞİRE	KUMAŞ PAKETLEME İŞÇİSİ	KUMAŞ PAKETLEME İŞÇİSİ
REYON GÖREVLİSİ	ÖZEL GÜVENLİK VE KORUMA MESLEK ELEMANI	ÖZEL GÜVENLİK VE KORUMA MESLEK ELEMANI
İDARİ İŞLER UZMANI	DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (ELLE)	DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (ELLE)
KASİYER	MAKİNECİ (DİKİŞ)	MAKİNECİ (DİKİŞ)
TIBBİ SEKRETER-LABORATUVAR	ASMA TAVAN USTASI (METAL)	REYON GÖREVLİSİ
BÜRO MEMURU (GENEL)	İNŞAAT ELEMANLARI KALIPÇISI (ELLE)	İDARİ İŞLER UZMANI
BÜRO İŞÇİSİ	REYON GÖREVLİSİ	ASMA TAVAN USTASI (METAL)

KAYNAK: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 16'da gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların vardiyalı çalışmıyor olabilecekleri dikkate alınmalıdır.

Kilis ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı meslek bazında cinsiyete göre sıralandığında; kadınlarda ilk üç sırayı Temizlik görevlisi Güvenlik görevlisi Hasta kabul meslekleri yer almaktadır. Türkiye'de ise bu sıralama Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel) ve Makineci (Dikiş) olarak sıralanmaktadır. Kilis ilinde erkeklerde Güvenlik Görevlisi Temizlik Görevlisi Dokumacı iken, Türkiye'de Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi ve Temizlik Görevlisi olarak sıralanmaktadır. Burada dikkat çeken bir diğer unsur ise kadın çalışanlara ait mesleklerde sağlık

sektörün ön planda bulunmasıdır. Buna karşılık erkeklerde imalat ve inşaata ait meslekler ağırlıklı durumdadır.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yüzde 7,9'u ihracat yapmaktadır. İlde 6 sektörde ihracat yapılmaktadır. Çalışanların yüzde 13,7'si ihracat yapan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelindeki işyerlerinin ise yüzde 17,4'ü ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyeri oranı Türkiye genelinde Kilis'ye göre daha yüksektir.

Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı

	Çalışan Sayısı			İşyeri
Sektör	**Kadın Çalışan Sayısı**	**Erkek Çalışan Sayısı**	**Toplam Çalışan Sayısı**	**Oran**
İmalat	34	359	393	4,9%
İnşaat	2	28	30	1,5%
Toptan ve perakende ticaret motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	14	25	39	2,1%
Ulaştırma ve depolama	8	197	205	9,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1	11	12	0,7%
GENEL TOPLAM	**59**	**620**	**679**	**18,8%**

KAYNAK: İPA 2015

İhracat yapan işyeri oranı en yüksek ilk üç sektör karşılaştırıldığında Türkiye ve Kilis ilinde benzerlik olmadığı gözlemlenmiştir. Türkiye'de ihracat yapan firma sıralamasında ilk üç sırayı İmalat, Madencilik ve Taş ocakçılığı, Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri alırken, Kilis ili için bakıldığında, en fazla ihracat yapılan sektörün yüzde 9,7 ile Ulaştırma ve Depolama sektörü olduğu görülmektedir. İkinci sırada yüzde 4,9 ile İmalat sektörü yer almaktadır. Kilis ilinde İhracat yapan işyerlerinde çalışanların büyük çoğunluğu erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	TIR-ÇEKİCİ ŞOFÖRÜ	TIR-ÇEKİCİ ŞOFÖRÜ
MUHASEBECİ	DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI
NEZARETÇİ VE USTABAŞI (TEKSTİL-PAKETLEME)	KUMAŞ PAKETLEME İŞÇİSİ	KUMAŞ PAKETLEME İŞÇİSİ
REÇEL İMALAT İŞÇİSİ	MAKİNECİ (DİKİŞ)	MAKİNECİ (DİKİŞ)
İDARİ İŞLER UZMANI	DEĞİRMEN İŞÇİSİ (BAHARAT)	DEĞİRMEN İŞÇİSİ (BAHARAT)
AŞÇI	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
SEKRETER	ASMA TAVAN USTASI (METAL)	MUHASEBECİ
KİMYAGER	MUHASEBECİ	İDARİ İŞLER UZMANI
BÜRO İŞÇİSİ	İDARİ İŞLER UZMANI	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
PAZARLAMACI	RAFİNE MAKİNESİ OPERATÖRÜ (KATI VE SIVI YAĞLAR)	ASMA TAVAN USTASI (METAL)
PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	RAFİNE MAKİNESİ OPERATÖRÜ (KATI VE SIVI YAĞLAR)

KAYNAK: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı en çok olan mesleklere bakıldığında kadınlarda ilk üç sırayı Temizlik Görevlisi Muhasebeci Tekstil-paketleme alırken, erkeklerde ise Tır-Çekici Şoförü, Dokumacı, Kumaş Paketleme işçisi olarak sıralanmaktadır. Bir önceki tablodaki en çok ihracat yapılan sektör ve çalışanların cinsiyete göre dağılımı ile bu tabloyu birleştirildiğinde sıralamanın uyumlu olmadığı görülmektedir. Bunun sebebi Suriye sınır ili olduğundan kaynaklanmaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma durumu incelendiğinde; Kilis'teki İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 41,3'ü, Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin ise yüzde 35,7'si eleman talebi noktasında İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. Hangi hizmetlerden ağırlıklı olarak yararlanıldığına ilişkin veriler grafik 8'de sunulmuştur.

Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları

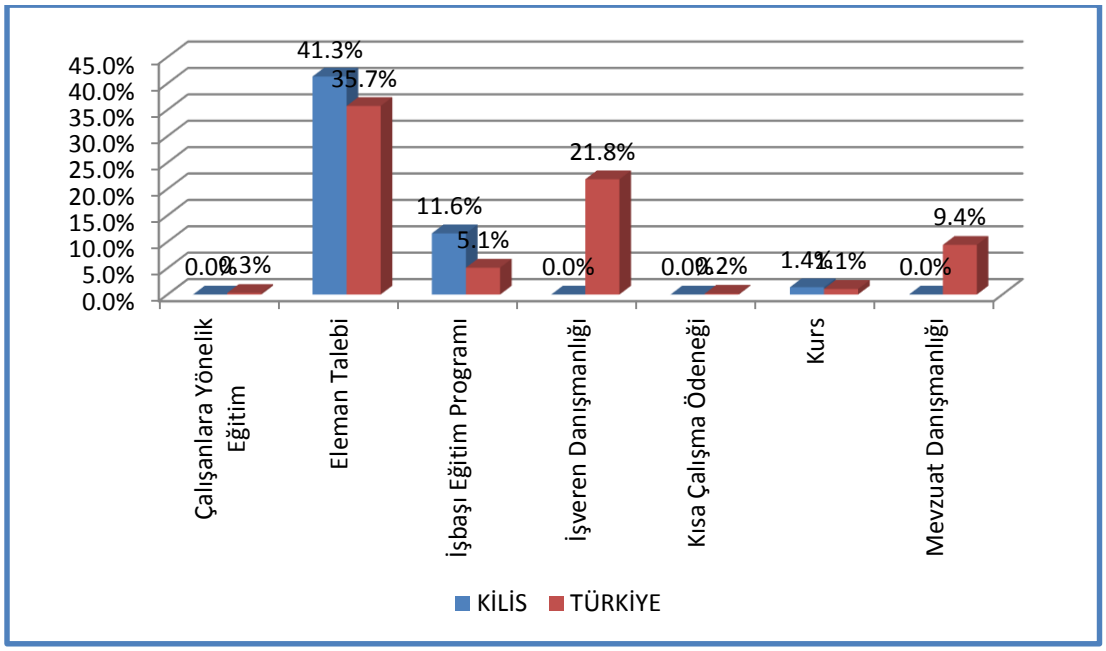

KAYNAK: İPA 2015

Kilis ilinde İŞKUR hizmetlerinden en fazla 5-9 yaş arasında faaliyet gösteren işyerleri faydalanmıştır. Daha sonra 0-4 yaş arasına sahip işyerleri faydalanmıştır. Kilis'te en fazla işyerinin 0-4 yaş arası ve 5-9 yaş arası faaliyet gösteren işyerlerinde olmasına karşın, sayısal olarak en fazla İŞKUR'dan hizmet alan işyeri 5-9 yaş arası faaliyet gösteren işyerleri olmuştur.

Grafik 9: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı

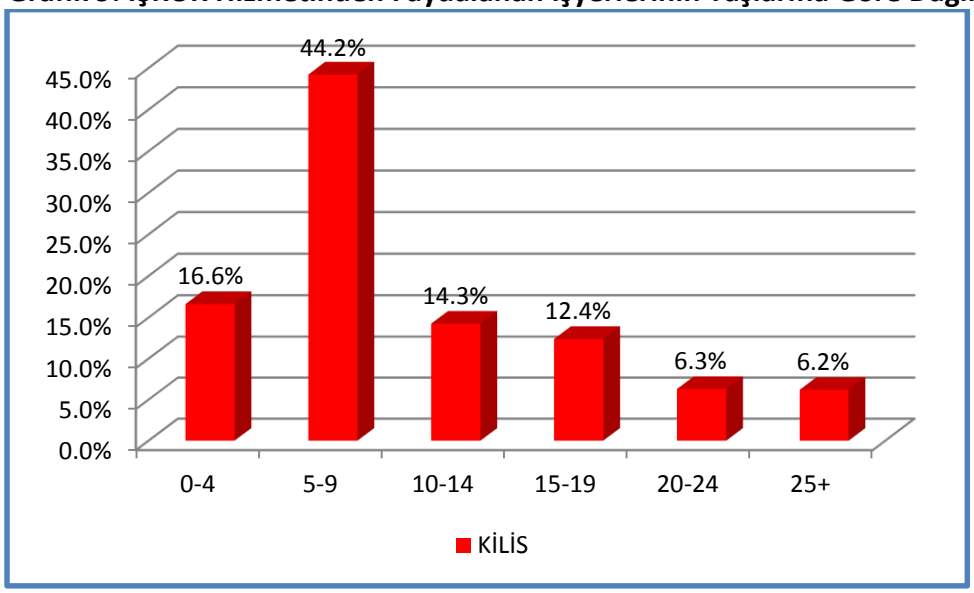

KAYNAK: İPA 2015

Araştırma kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerine hizmetlerden ne kadar süredir faydalandığı sorulmuştur.

Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı

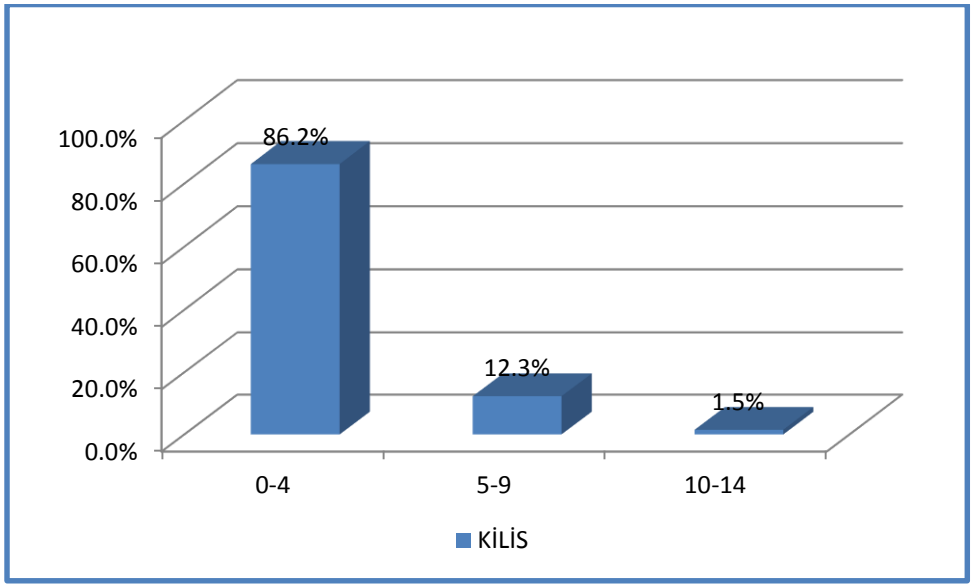

KAYNAK: İPA 2015

Kilis ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 86,2'sinin 0-4 yıl arasında bir süredir bu hizmetlerden yararlandığı tespit edilmiştir. En düşük oran ise 10-14 yıl arasıdır. 25 yıl ve üzerinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyeri tespit edilememiştir. Kilis ilinde sektörle bazda firmaların İŞKUR hizmetlerinden faydalanması en çok son dört yılda olmuştur. İŞKUR son dört yıl içerisinde büyük bir atılım yapmıştır. İŞKUR'un personel sayısındaki artış, sunduğu hizmetlerdeki hem nitel hem de nicel iyileşme ile birlikte İŞKUR imajındaki değişim, İŞKUR'un değer olarak geliştiğinin göstergesidir.

Sektörlere göre İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yararlandıkları hizmet türlerine ilişkin verilere Tablo 19'da yer verilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı

SEKTÖRLER	Eleman Talebi	İşbaşı Eğitim Programı	Kurs
İmalat	85,7%	42,9%	14,3%
İnşaat	100,0%	9,1%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	81,8%	27,3%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	87,5%	12,5%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	100,0%	25,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	66,7%	33,3%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	66,7%	66,7%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	100,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	100,0%	100,0%	0,0%

KAYNAK: 2015 İPA

Kilis ilinde hemen hemen bütün sektörlerde en fazla yararlanılan İŞKUR hizmeti eleman talebi olmuştur. Sadece İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe işbaşı eğitim programları ilk sırada yer almıştır. Kurs hizmeti en az faydalanılan hizmet türü olmuştur. Bu hizmet yapısı gereği işyerlerinden ziyade işsizlerin faydalandığı bir hizmettir.

AÇIK İŞLER

Açık işlere ilişkin veriler işgücü piyasasının talep yönünü ifade eden verilerdir. Araştırma kapsamında 15 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı sorulmuştur. Bir anlamda ziyaret edilen tarihler arasında işyerlerinin eleman ihtiyaçları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada referans tarihi veya döneminin olmayışı, ziyaret sırasındaki mevcut durumun sorulması çalışmanın istatistiksel olarak sınırlılığını ortaya koymaktadır. Çalışma kapsamında işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu kapsamda toplanan verilere bu bölümde detaylı bir şekilde yer verilecektir.

Grafik 11: Açık İşi Olan İşyerleri

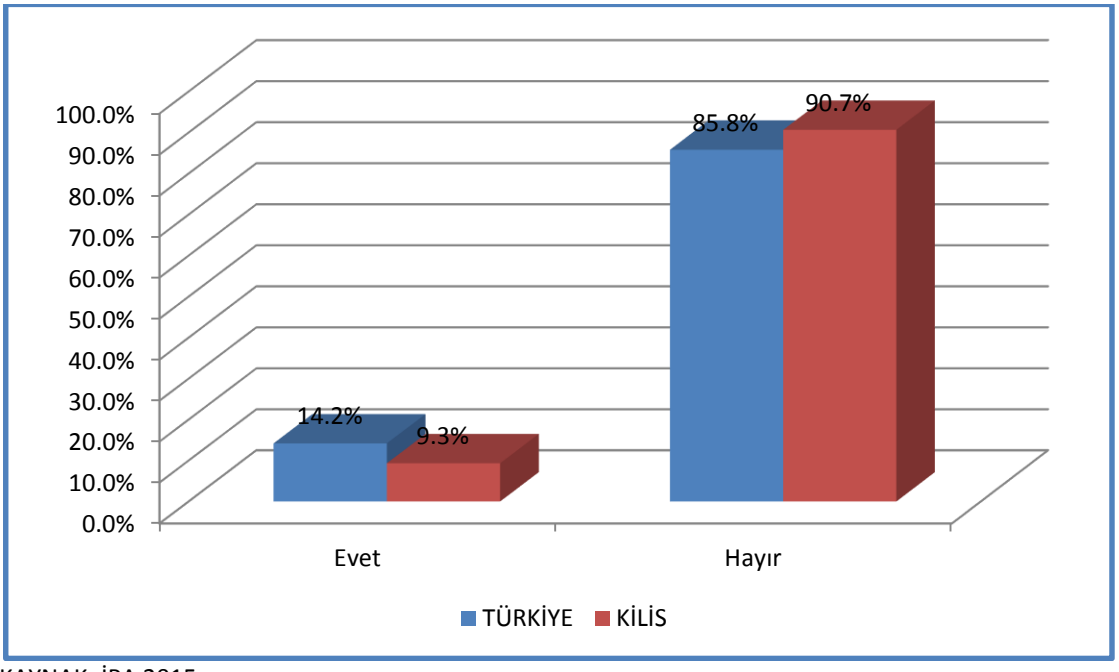

KAYNAK: İPA 2015

Kilis ilindeki işyerlerinin yüzde 9,3'ü açık işi olduğunu belirtmiştir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 14,2'dir. Kilis'te açık işi olan işyeri oranı Türkiye genelinden düşüktür. Bunun nedeni Kilis'te küçük işletmelerin çok olması ve Suriyeli sığınmacıların çalıştırılması olduğu düşünülmektedir.

Kilis ilinde 144 işyerinde toplam 39 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Bu açık işlerin sektörle dağılımı ve sektörlere göre açık iş oranı Tablo 20'de gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları

Sektör	TÜRKİYE			KİLİS		
	Açık iş	Açık iş dağılımı	Açık iş oranı	Açık iş	Açık iş dağılımı	Açık iş oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	710	0,6%	1,0%	5	13,0%	21,7%
İmalat	50.154	44,6%	2,0%	13	33,7%	2,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	164	0,1%	0,4%	0	0%	0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	125	0,1%	0,4%	0	0%	0%
İnşaat	8.720	7,8%	1,4%	1	2,8%	0,2%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	19.206	17,1%	1,8%	8	20,7%	2,4%
Ulaştırma ve depolama	4.205	3,7%	1,4%	1	2,6%	0,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	9.925	8,8%	2,0%	0	0,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	1.151	1,0%	1,1%	0	0%	0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	863	0,8%	0,4%	0	0%	0%
Gayrimenkul faaliyetleri	669	0,6%	1,6%	0	0%	0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3.805	3,4%	2,1%	3	7,8%	2,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6.845	6,1%	1,5%	0	0,0%	0,0%
Eğitim	1.230	1,1%	0,7%	5	11,7%	2,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2.269	2,0%	1,1%	3	7,8%	3,2%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	309	0,3%	1,3%	0	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	2.070	1,8%	2,7%	0	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**112.422**	**100,0%**	**1,7%**	**39**	**100,0%**	**1,1%**

KAYNAK: İPA 2015

Kilis ilinde en fazla açık iş oransal olarak yüzde 33,7 ile İmalat sektöründe yer almaktadır. İkinci olarak yüzde 20,7 ile Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörü gelmektedir. İmalat sektörü açık işlerde ön plana çıkan sektör olmuştur.

Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri, Bilgi Ve İletişim, Finans Ve Sigorta Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, Eğitim, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor sektörlerinde açık iş bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde sektörle bazda açık iş sayısı Kilis ili ile benzer bir durum arz etmemektedir ama değerler yaklaşık seyreden bir durumu da vardır. ve ilk sırayı yüzde 44,6 ile İmalat sektörü, ikinci sırayı 17,1 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü üçüncü sırayı ise yüzde 8,8 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü almaktadır.

Araştırmanın yapıldığı dönemde mevsim şartlarının henüz iyileşmemesi Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyeti ile İnşaat sektörlerindeki açık iş oranının beklenenden düşük çıkmasına neden olmuştur. Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe özellikle bankaların açık işleri merkezden ilan etmeleri nedeniyle yerelde açık işler tespit edilememiş ve bu sektörde de beklentilerin altında açık iş oranı ortaya çıkmıştır.

Açık işlerde cinsiyet tercihi sorulmuştur. Grafik 12'den açık işlerde cinsiyet bakımından farklılaşma olduğu görülmektedir.

Grafik 12: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları

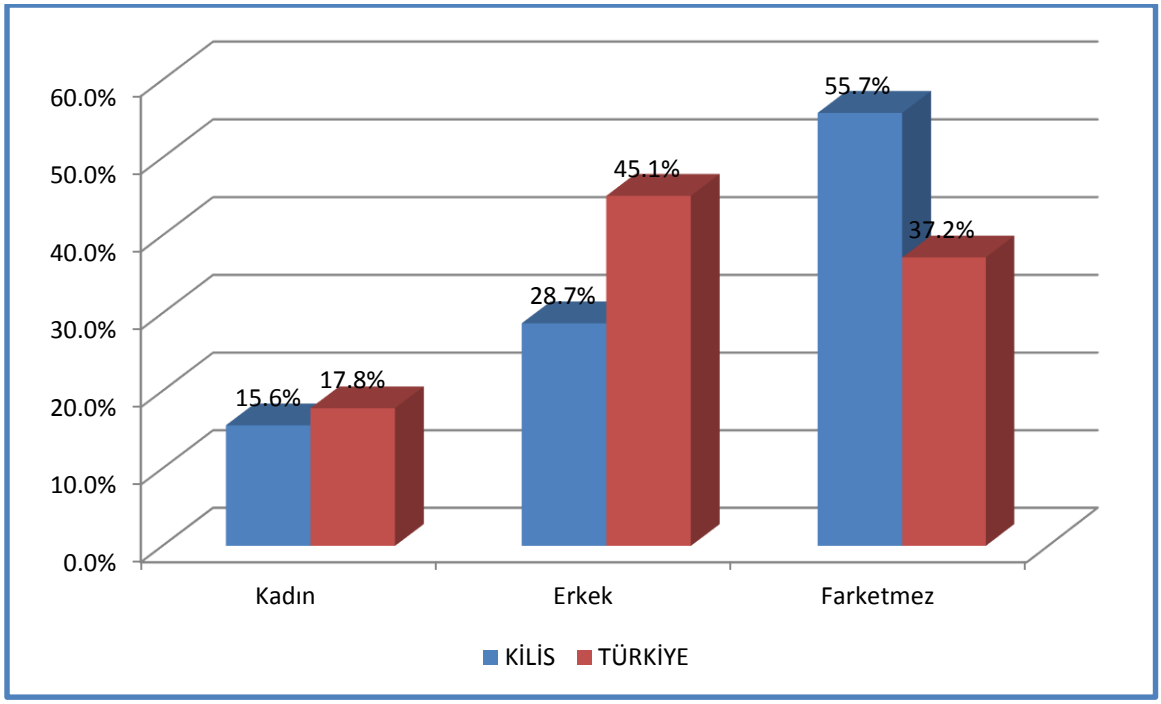

KAYNAK: İPA 2015

Kilis'te toplam açık işlerin yüzde 15,6'i için yalnızca kadınlar talep edilmiştir. Bu oran Türkiye geneli ile yakınlık gösterse de düşüktür. Erkeklerde açık iş talebi ise yüzde 28,7 ile Türkiye geneli erkekler açık iş talebinin çok düşüktür. Açık işi olan firmaların talep ettikleri açık işteki fark etmez seçeneği yüzde 55,7 iken, Türkiye genelinde yüzde 37,2'dir. Kilis'te de, Türkiye genelinde de açık işlerde cinsiyet farklılaşması görülmektedir. Ancak bu farklılaşma Türkiye genelinde daha keskindir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları

Sektörler	Açık İş İşveren Sayısı	İşveren Sayısı	Açık iş verme oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	1	1	100,0%
İmalat	3	20	15,0%
İnşaat	1	32	3,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	2	18	11,1%
Ulaştırma ve depolama	1	32	3,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0	4	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1	8	12,5%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri		11	0,0%
Eğitim	3	9	37,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	5	20,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	1	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0	3	0,0%
Genel Toplam	**13**	**144**	**9,3%**

KAYNAK: İPA 2015

Kilis ilinde toplamda açık işi olan işyeri sayısı oranı yüzde 9,3 iken, Türkiye genelinde bu oran yüzde 14,2 olarak gerçekleşmiştir. Kilis'te sektörel bazda en fazla açık iş verme oranı yüzde 100 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründeyken, Türkiye'de yüzde 20 ile İmalat sektöründedir. Kilis'te ikinci sırada yüzde 37,5 ile Eğitim sektörü yer alırken, üçüncü sırada yüzde 20 ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü bulunmaktadır. Türkiye'de sektörel bazda ikinci sırada yüzde 19,7 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 18,1 ile İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almaktadır.

Kilis ilinde sektörel bazda; Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri, Bilgi ve İletişim, Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, Eğitim ve Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerinde açık iş talebi bulunmamaktadır.

Grafik 13: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere Ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı

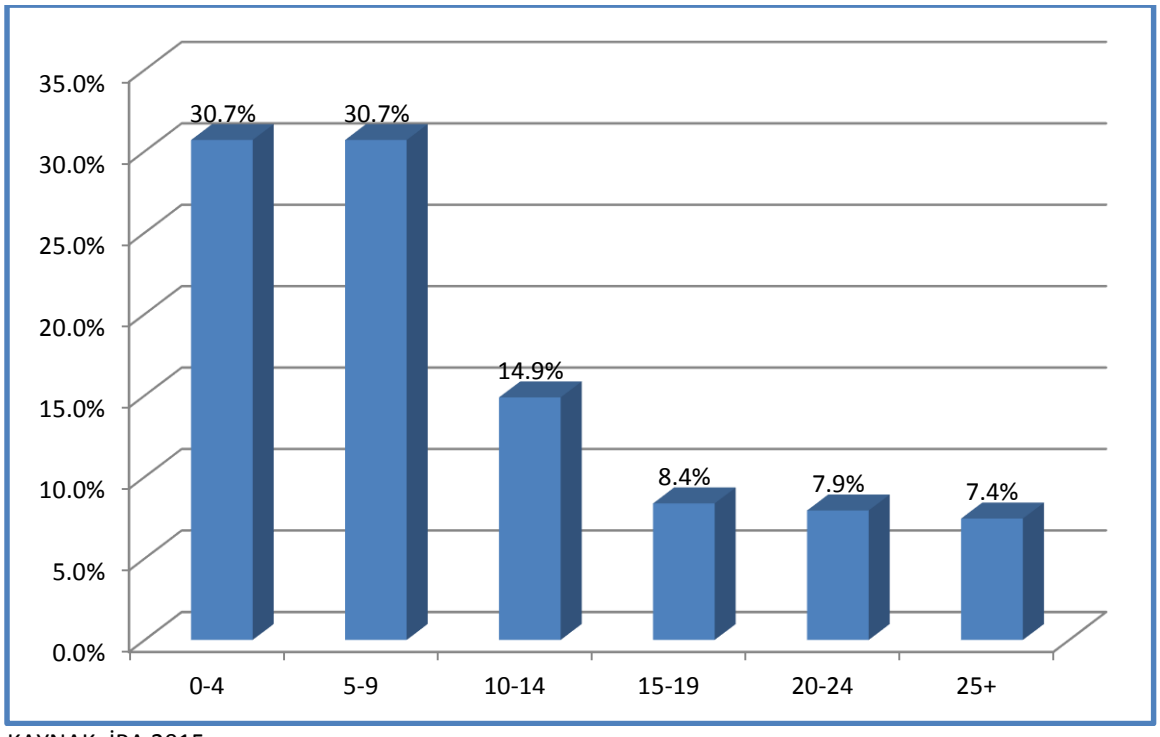

KAYNAK: İPA 2015

Açık işi olan işyerlerinin yaş gruplarına göre dağılımına baktığımızda; en fazla açık işi olan işyerlerinin 0-4 ve 5-9 yaş arası grupta olduğunu görülmektedir. Daha sonra sırası ile yaş gruplarına ters orantılı bir şekilde azalmaktadır.

Açık işlerin sektörlere göre cinsiyet dağılımında Kilis ilinde açık işlerde erkeklerin daha fazla talep edildiği görülmektedir.

Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

SEKTÖR	Kadın	Erkek	Farketmez
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	100,0%
İmalat	0,0%	69,2%	30,8%
İnşaat	0,0%	100,0%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	37,5%	0,0%	62,5%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	100,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	100,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	0,0%	0,0%	100,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**15,6%**	**28,7%**	**55,7%**

KAYNAK: İPA 2015

Tablo 22'deki sektörlere genel olarak bakıldığında; yalnızca üç sektörde çalıştırılmak istenen elemanın cinsiyetinin fark etmeyeceği görülmektedir. Eğitim, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve madencilik ve taş ocakçılığı sektörlerindeki açık işlerde cinsiyet fark etmemektedir. İnşaat, ulaştırma ve depolama ile imalat, sektörlerinde yoğun bir şekilde erkek eleman talep edilmiştir. Bu sektörlerden hareketle, fizik gücünün çok fazla talep edildiği sektörlerde erkekler için açık iş oranları daha fazla belirginleşmektedir. Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe ise sadece kadın işgücü talep edilmektedir..

Kilis'te açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımında nitelik gerektirmeyen mesleklerin oranı Türkiye geneline göre oldukça yüksektir. Kilis'deki açık işler Türkiye geneline göre daha az mesleki beceri ve nitelik gerektiren meslek gruplarından oluşmaktadır.

Tablo 23: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Meslek Grup	KİLİS			TÜRKİYE		
	Açık iş	Açık iş dağılımı	Açık iş oranı	Açık iş	Açık iş dağılımı	Açık iş oranı
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	3	8,1%	2,6%	8.444	7,5%	1,14%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	6	16,5%	0,8%	18.756	16,7%	2,22%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	1	2,6%	0,2%	16.770	14,9%	1,53%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	5	13,0%	1,4%	8.733	7,8%	1,25%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	9	23,3%	1,5%	24.211	21,5%	2,16%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	0	0,0%	0,0%	9.081	8,1%	1,49%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	14	36,5%	1,8%	25.218	22,4%	2,09%
YÖNETİCİLER	0	0,0%	0,0%	708	0,6%	0,30%
Genel Toplam	**39**	**100,0%**	**1,1%**	**112.422**	**100,0%**	**1,71%**

KAYNAK: İPA 2015

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı ele alındığında; en yoğun talep Türkiye genelinde olduğu gibi tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubundadır. İkinci sırada ise yine Türkiye genelinde olduğu gibi sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu yer almaktadır.

Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grup	TÜRKİYE			KİLİS		
	Kadın	Erkek	Farketmez	Kadın	Erkek	Farketmez
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	25,5%	25,0%	49,5%	32,0%	32,0%	36,0%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	21,3%	27,5%	51,2%	47,1%	0,0%	52,9%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	23,7%	41,7%	34,6%	0,0%	0,0%	100,0%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	18,6%	61,3%	20,2%	0,0%	0,0%	0,0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	17,6%	19,3%	63,2%	20,0%	0,0%	80,0%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	11,0%	73,9%	15,1%	11,1%	0,0%	88,9%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	12,6%	51,1%	36,3%	0,0%	0,0%	0,0%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	17,0%	46,5%	36,4%	0,0%	71,6%	28,4%
YÖNETİCİLER	16,7%	22,3%	61,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**17,8%**	**45,1%**	**37,2%**	**15,6%**	**28,7%**	**55,7%**

KAYNAK: İPA 2015

Daha önce de ifade edildiği üzere Kilis ilinin açık işlerinde cinsiyet tercihi ön planda değildir. Açık iş veren işverenler açık işlerinde genellikle cinsiyet tercihinde bulunmamış ve farketmez seçeneğini ifade etmişlerdir. Türkiye genelinde ise işverenler çoğunlukla erkek işgücü tercihinde bulunmuşlardır.

Açık işlerin meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımında kadınların en fazla talep edildiği meslek grubu Hizmet ve Satış elemanları sektöründe ki meslek grubudur. Türkiye genelinde ise hiçbir meslek grubunda belirgin bir farkla kadınların talebi erkeklerin talebinden fazla değildir. Kadın talebinin erkek talebine en yakın olduğu meslek grupları büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, profesyonel meslek mensupları, hizmet ve satış elemanları ve yönetici meslek gruplarıdır. Profesyonel meslek mensuplarında ise kadın talep oranı erkeklerden fazla olmasına karşın en yüksek oran fark etmez seçeneğindedir. Bu sektörde cinsiyet farklılaştırmasının fazla olmadığı görülmektedir.

Tablo 25'te bu yıl ve geçen yıl açık iş olan mesleklerin dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 25: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015	2014
Meslekler	Meslekler
KUMAŞ KATLAMA MAKİNESİ OPERATÖRÜ	REYON GÖREVLİSİ
KALİTE KONTROLCÜ	DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI
AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ
KURUYEMİŞÇİ	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)
ZİHİNSEL ENGELLİLER ÖĞRETMENİ-ÖZEL EĞİTİM	TIR-ÇEKİCİ ŞOFÖRÜ
AŞÇI YARDIMCISI	TEKSTİL TERBİYE İŞÇİSİ
BÜRO MEMURU (GENEL)	KASİYER
EKSKAVATÖR(KAZIMA VE YÜKLEME) OPERATÖRÜ	İNŞAAT TEKNOLOJİSİ TEKNİKERİ
YOĞURT İMAL İŞÇİSİ	İNŞAAT MÜHENDİSİ
BETON TRANSMİKSER OPERATÖRÜ	MAĞAZA SORUMLUSU/ŞEFİ
DİREKSİYON EĞİTMENİ	AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)
OTOBÜS/KAMYON BAKIM ONARIMCISI	ÖN MUHASEBECİ
ÖN MUHASEBECİ	SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER
TAŞ DUVARCI-İNŞAAT)	MUHASEBECİ
İNŞAAT MÜHENDİSİ	MİNİBÜS ŞOFÖRÜ
MUHASEBECİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	SEKRETER

KAYNAK: İPA 2015

Kilis'te ili işgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre 2015 yılında geçen seneye göre açık işlerde ilk iki meslek değişmiştir ve üçüncü sıradaki Ağır kamyon şoförü değişmemiştir. Tabloya baktığımızda genel anlamda bir değişim mevcuttur bu da işyerlerimizin azlığı ve verilerdeki küçük bir farklılığın sıralamada değişime sebep olmasından olduğu düşünülmektedir.

Geçen senenin sonuçlarına göre açık işler tabloda görüldüğü gibi bakımından mesleklerde genellikle bir değişimin olduğu gözlenmiştir.

Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Kadın	Erkek	Farketmez
KURUYEMİŞÇİ	AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	KALİTE KONTROLCÜ
BÜRO MEMURU (GENEL)	BETON TRANSMİKSER OPERATÖRÜ	AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ
ÖN MUHASEBECİ	EKSKAVATÖR(KAZIMA VE YÜKLEME) OPERATÖRÜ	ZİHİNSEL ENGELLİLER ÖĞRETMENİ-ÖZEL EĞİTİM
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	ÖN MUHASEBECİ	AŞÇI YARDIMCISI
İNŞAAT MÜHENDİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	BÜRO MEMURU (GENEL)
MUHASEBECİ	İNŞAAT MÜHENDİSİ	YOĞURT İMAL İŞÇİSİ
	MUHASEBECİ	EKSKAVATÖR(KAZIMA VE YÜKLEME) OPERATÖRÜ
	TAŞ DUVARCI-İNŞAAT)	DİREKSİYON EĞİTMENİ
	OTOBÜS/KAMYON BAKIM ONARIMCISI	TAŞ DUVARCI-İNŞAAT)

KAYNAK: İPA 2015

Kilis ilinde kadınlarda açık iş sıralamasında ilk üç meslek Kuruyemişçi, Büro Memuru ve Ön Muhasebeci iken, erkeklerde Ağır Kamyon Şoförü, Beton Trans mikser Operatörü ve Ekskavatör yer almaktadır. Açık işlerde fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Kalite Kontrolcü, Ağır Kamyon Şoförü Zihinsel Engelliler öğretmenidir. Türkiye genelinde tamamen farklı bir tablo oluşmuştur. Türkiye genelinde kadınlarda açık iş talebinin ilk üç sırasında Makineci (Dikiş), Satış Danışmanı ve Beden İşçisi (Genel) yer almaktadır. Türkiye genelinde erkeklerde Beden İşçisi (Genel), Gaz Altı Kaynakçısı ve Şoför-Yük Taşıma yer almaktadır. Açık işlerde Fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Satış Danışmanıdır.

Grafik 14: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı

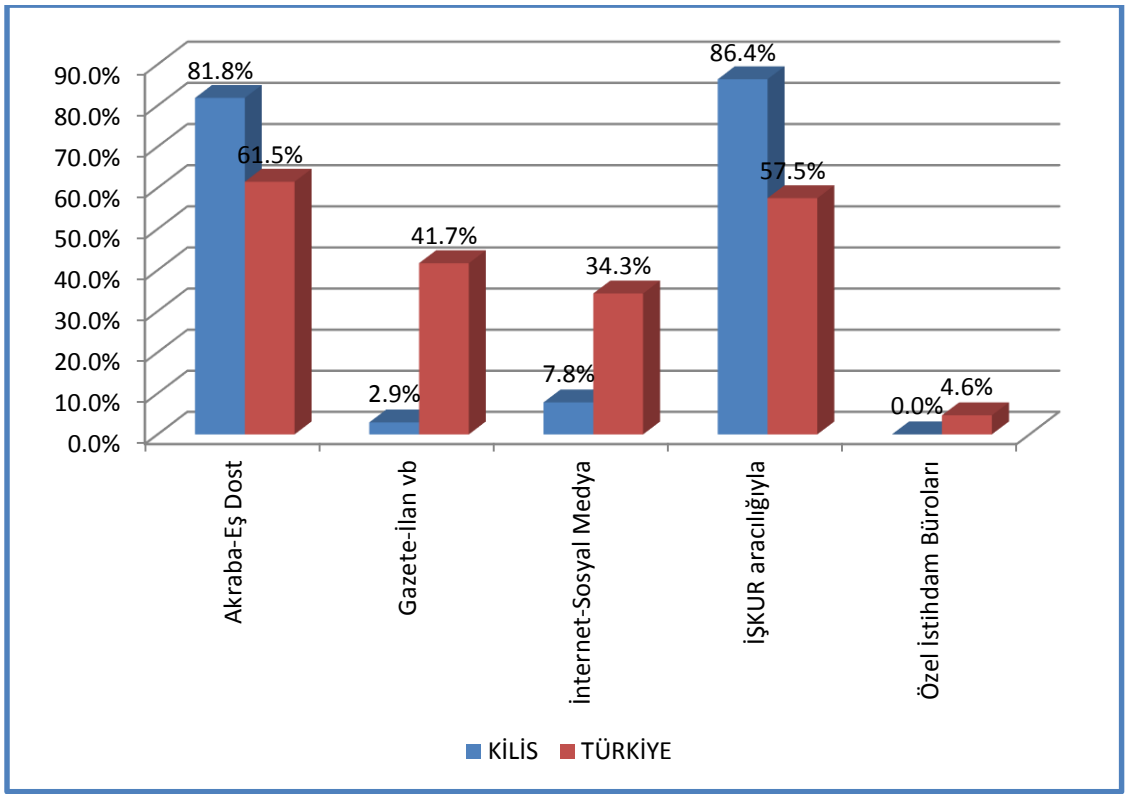

KAYNAK: İPA 2015

Açık işlerin aranma kanallarına göre dağılımında Türkiye genelinde ve Kilis'te birebir benzerlik söz konusudur. Arama kanalı olarak birinci sırada Akraba-Eş Dost yer alırken bunu sırasıyla İŞKUR, Gazete-İlan vb., İnternet-Sosyal Medya ve Özel İstihdam Büroları takip etmektedir. Kilis'te "Akraba-Eş Dost" arama kanalının yoğun olarak kullanılmasının önemli bir sebebi ilde geleneksel akraba ilişkilerinin önemini korumasıdır. Kilis'te 2014 yılında açık iş arama kanalı olarak İŞKUR aracılığı ile açık işlerin aranma oranı yüzde 98,2 iken bu sene de yaklaşık 10 puan azalarak yüzde 81,8'e inmiştir. Bu durum işverenlerin Suriyeli Göçmenleri çalıştırmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Öte yandan da İŞKUR'un kendini günden güne geliştirerek işveren için önemli bir pozisyona ilerlediğinin göstergesidir.

Tablo 27: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Sektör	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla
Madencilik ve taş ocakçılığı	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İmalat	53,8%	0,0%	0,0%	100,0%
İnşaat	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	100,0%	0,0%	0,0%	62,5%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Eğitim	100,0%	25,0%	0,0%	50,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%
Genel toplam	**81,8%**	**2,9%**	**7,8%**	**86,4%**

KAYNAK: İPA 2015

Kilis'te idari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe açık iş arama kanalı olarak 2014 yılında olduğu gibi sadece İŞKUR kullanılmaktadır. Türkiye genelinde de idari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe firmalar açık iş arama kanalı olarak en fazla İŞKUR'u kullanmaktadırlar. Tablo 27'de gözüktüğü gibi birçok sektörlerde de firmalar açık işlerinin tamamını İŞKUR aracılığı ile aramaktadırlar.

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grup	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	57,3%	0,0%	0,0%	100,0%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	100,0%	17,6%	0,0%	17,6%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	100,0%	0,0%	60,0%	100,0%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	68,0%	0,0%	0,0%	100,0%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**81,8%**	**2,9%**	**7,8%**	**86,4%**

KAYNAK: İPA 2015

Kilis ilinde Hizmet ve Satış elemanları hariç tüm sektörler Tablo 28 de görüldüğü gibi tamamen İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuştur. Bunun yanı sıra Akraba ve Eş Dost aracılığıyla eleman tedariki önemsenecek oranda oranı yüksek çıkmıştır sebebi ise böylesi küçük illerde bu tür Akraba ve Eş-Dost bağlarının güçlü olmasındandır.

Tablo 29: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları

Meslekler	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla
KUMAŞ KATLAMA MAKİNESİ OPERATÖRÜ	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
KALİTE KONTROLCÜ	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
KURUYEMİŞÇİ	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
ZİHİNSEL ENGELLİLER ÖĞRETMENİ-ÖZEL EĞİTİM	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%
AŞÇI YARDIMCISI	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
BÜRO MEMURU (GENEL)	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
BETON TRANSMİKSER OPERATÖRÜ	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
EKSKAVATÖR(KAZIMA VE YÜKLEME) OPERATÖRÜ	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
YOĞURT İMAL İŞÇİSİ	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
DİREKSİYON EĞİTMENİ	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%
ÖN MUHASEBECİ	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İNŞAAT MÜHENDİSİ	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
TAŞ DUVARCI-İNŞAAT)	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**81,8%**	**2,9%**	**7,8%**	**86,4%**

KAYNAK: İPA 2015

Kilis ilinde Hizmet ve Satış elemanları hariç tüm sektörler Tablo 29 da görüldüğü gibi tamamen İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuştur. Bunun yanı sıra Akraba ve Eş Dost aracılığıyla eleman tedariki önemsenecek oranda oranı yüksek çıkmıştır sebebi ise böylesi küçük illerde bu tür Akraba ve Eş-Dost bağlarının güçlü olmasındandır.

Tablo 30: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları

Arama Kanalları	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	Genel Toplam
Akraba-Eş Dost	60,3%	100,0%	83,3%	100,0%	100,0%	100,0%	81,8%
Gazete-İlan vb	7,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2,9%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	27,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	7,8%
İŞKUR aracılığıyla	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	86,4%

KAYNAK: İPA 2015

Kilis'te açık iş arama kanalı olarak İŞKUR'u öncelikli olarak tercih eden firmaların yaş gruplarına baktığımızda 0-4, 5-9, 10-14 20-24 yaş guruplarıdır.

Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost'u tercih eden firmalar arasında en yüksek yaş oran 25+, 5-9 ve 15-19, 20-24'tür. Açık iş arama kanalı olarak İnternet-Sosyal Medya'yı tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 4-9 yaş arası firmalardadır.

Tablo 31: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Aranma Kanalları	KİLİS			TÜRKİYE		
	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Akraba-Eş Dost	61,6%	15,8%	22,6%	65,2%	13,3%	21,5%
Gazete-İlan vb	0,0%	0,0%	100,0%	63,1%	12,3%	24,6%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	0,0%	100,0%	65,4%	15,1%	19,5%
İŞKUR aracılığıyla	72,6%	15,0%	12,4%	70,4%	12,3%	17,3%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%	56,7%	21,6%	21,7%
Genel Toplam	**68,6%**	**13,0%**	**18,5%**	**67,5%**	**12,5%**	**19,9%**

KAYNAK: İPA 2015

Arama kanalına göre açık işlerin aranma süresinde Türkiye ve Kilis ilinde Akraba-Eş dost ve İŞKUR aracılığıyla benzerlik göstermektedir.

Hem Türkiye genelinde hem de Kilis'te Arama kanallarının tamamında 0-30 gün arası sürede aranan açık işler ilk sırada yer almaktadır. İŞKUR'un 31-89 gün ve daha uzun süredir aranan açık işlerdeki oranı diğer arama kanallarına göre daha düşüktür. İŞKUR'a intikal eden açık iş taleplerinin diğer arama kanallarına göre daha kısa sürede sonuçlandırıldığı görülmektedir.

Tablo 32: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Aranma Kanalı	KİLİS			TÜRKİYE		
	Kadın	Erkek	Farketmez	Kadın	Erkek	Farketmez
Akraba-Eş Dost	100,0%	36,7%	100,0%	19,1%	46,4%	34,4%
Gazete-İlan vb	0,0%	0,0%	5,2%	16,0%	44,0%	40,0%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	0,0%	14,0%	14,6%	38,6%	46,8%
İŞKUR aracılığıyla	50,0%	100,0%	89,5%	16,5%	48,1%	35,4%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%	13,4%	28,2%	58,4%
Genel Toplam	**15,5%**	**28,7%**	**55,6%**	**17,8%**	**45,1%**	**37,2%**

KAYNAK: İPA 2015

Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost arama kanalı ile Kilis'te %100 kadın , %36,7 erkek aranmaktadır. Açık iş arama kanalı olarak İŞKUR aracılığıyla ile de%50 kadın %100 erkek aranmaktadır. Türkiye geneli ile Kilis ilinde farklılık görülmektedir. Özel İstihdam Büroları kullanılarak aranan açık işlerde Kilis'te değerlerin sıfır çıkmasının nedeni Kilis'te Özel İstihdam Büroları olmamasıdır. Kilis'te ise cinsiyet olarak fark etmez seçeneği en fazla bildirilmiştir.

Kilis'te açık işlerin yüzde 15,3'ü vardiyalı çalışma yapılan işyerlerindedir. Vardiyalı çalışma yapan işyerlerin hepsi erkektir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde kadın ve fark etmez hiç bulunmamaktadır. Bunun nedeni organize olmuş büyük işyerlerinin ve vardiyalı çalışan işyerlerinin Kilis'te pek olmamasındandır.

Kilis'te açık işlerin yüzde 15,3'ünü oluşturan part-time çalışma yapan işyerlerin hepsi erkektir. Part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın ve fark etmez hiç bulunmamaktadır. Bunun nedeni organize olmuş büyük işyerlerinin ve vardiyalı çalışan işyerlerinin Kilis'te pek olmamasındandır.

İhracat yapan işyerlerinin açık işleri arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde bu işyerlerine ait açık işlerin yüzde 45,5'lik kısmının Akraba-Eş Dost arama kanalıyla eleman aradığı görülmektedir. Bunu yüzde 100 ile İŞKUR takip etmektedir.

Türkiye genelinde, ihracat yapan işyerlerinde arama kanalı olarak ilk iki sırayı Akraba Eş Dost ve İŞKUR almıştır.

Kilis'te açık işlerin yüzde 100'ü daha önce İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış işyerlerindedir. İŞKUR Hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin açık işlerdeki arama kanalına göre cinsiyet ayrımlı dağılımını içeren Tablo 36 değerlendirilirken bu durum göz önünde bulundurulmalıdır.

Tablo 33: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı

Arama Kanalı	Hizmetlerden Faydalanan					
	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Toplam
Kadın	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Erkek	36,7%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Farketmez	100,0%	0,0%	22,9%	100,0%	0,0%	100,0%
Arama Kanalı	**Hizmetlerden Faydalanmayan**					
	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Toplam
Kadın	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Erkek	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Farketmez	100,0%	13,4%	0,0%	73,1%	0,0%	100,0%

Kaynak: İPA 2015

İŞKUR'un vermiş olduğu hizmetlerden faydalanan işyerleri ile faydalanmayan işyerleri karşılaştırıldığında, hizmetlerden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde arama kanalı olarak tercihi yüzde 100 ile Akraba-Eş Dost ve yine yüzde 100 ile İŞKUR'dur. Tablo 36'da görüldüğü gibidir.

Daha önce İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri çalışma sırasında var olan açık işlerini İŞKUR vasıtası ile aramaya başlayabilir. Bu işyerleri ilk sorularda İŞKUR hizmetlerinden faydalanma sorusuna "hayır" cevabı verip daha sonra açık işlerinin olduğu tespit edildiğinde İŞKUR ile çalışmaya başlamaktadır. Hizmetlerden faydalanmayan ancak mevcut açık işini İŞKUR vasıtası ile aradığını söyleyen işyerleri bu şekildeki işyerleridir.

Açık İşlerde Aranan Beceriler

Çalışma kapsamında işverenlerden açık işlerde istedikleri becerileri önem sırasına göre ve her meslek için en fazla üç tane seçmesi istenmiştir. Kullanılan yöntemden dolayı geçen yıllarda olduğu gibi beceriler ile ilgili tablolar olmayacaktır. Tablolar yerine açıklamalarda bulunulacaktır.

Kilis ilinde 39 kişilik açık iş için istenen beceriler incelendiğinde; ilk sırada sonrasında ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir. Yabancı Dil Becerisi Kilis ilindeki hiçbir açık işte tercih edilmemiştir. Türkiye genelinde ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Takım Çalışmasına Uyum ile İletişim ve İfade Yeteneği şeklinde sıralanmaktadır. En az tercih edilen beceri ise Yabancı Dil becerisidir.

Açık işlerde cinsiyet ile beceri arasındaki ilişkiye baktığımızda; hem kadın hem erkek eleman taleplerinde de öncelikli beceri talebi Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve ikinci öncelikli beceri Fiziki ve Bedensel Yeterlilik iken fark etmez eleman talebinde bu öncelik değişmektedir. Fark etmez tercihindeki öncelik verilen beceride ilk sırada Takımla çalışma, ikinci sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi gelmektedir. Kadınlarda ikinci tercih edilen becerinin Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olması dikkat çekicidir. Bu mesleklerde en fazla tercih edilen becerilerden biri de Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Kadınlar ile erkeklerde tercih edilen beceriler farklılaşmaktadır. Kadınlarda İletişim ve İfade Yeteneği, Hesap Yapabilme ile Bilgisayar Kullanımı erkeklere göre daha ön sıralarda istenen becerilerdir. Erkeklerde ise Takım Çalışmasına Uyum ile Problem Çözme ön sıralarda bulunmaktadır.

Sektörlere göre açık işlerde talep edilen en önemli becerilere bakıldığında Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe Bilgisayar kullanımı, İmalat sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, inşaat sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Toptan ve perakende ticaret sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Ulaştırma ve Depolama sektöründe İletişim ve İfade Yeteneği, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe İletişim ve İfade Yeteneği, Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe İletişim ve İfade Yeteneği, Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe ise İletişim ve İfade Yeteneğidir.

Meslek gruplarına göre açık işlerde istenen beceriler incelendiğinde; büro hizmetlerinde çalışan elemanlar ve teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek gruplarındaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Hizmet ve Satış Elemanları Ve Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek gruplarındaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübedir. Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubundaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme becerisidir. Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubundaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve İletişim ve İfade Yeteneğidir.

Açık iş olan mesleklerde talep edilen asgari eğitim düzeyi tespit edilmeye çalışılmıştır. Hem Türkiye genelinde hem de Kilis'te açık işler için en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmez olmuştur. Kilis'te açık işlerin yaklaşık yarısı için herhangi bir eğitim durumu istenmemesi dikkat çekicidir.

Grafik 15: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi

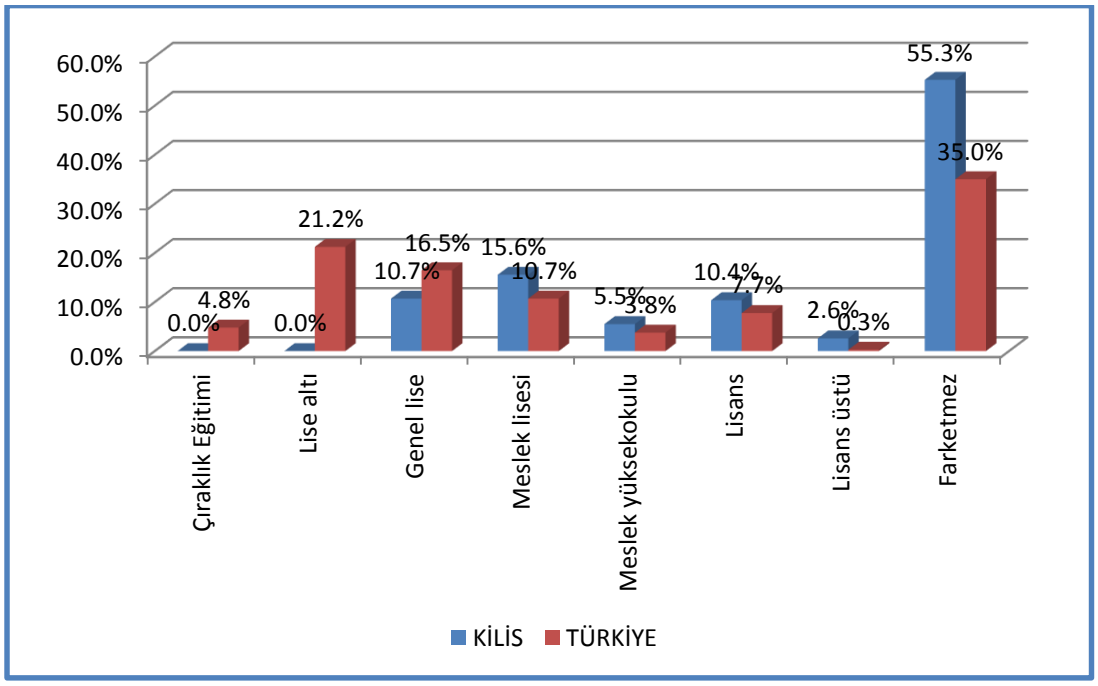

Kaynak: İPA 2015

Kilis'te ile Türkiye genelinin açık işlerde istenen eğitim düzeylerinde en fazla talep edilen ilk iki eğitim düzeyi fark etmez ve lise altı şeklinde aynıdır. Bu sıralamadan sonra farklılaşma olmaktadır. Türkiye genelinde Meslek Lisesi, Lisans, Çıraklık Eğitim ve MYO şeklinde devam ederken Kilis'te ise ilk sırayı Fark etmez, Meslek Lisesi ve Genel Lise şeklinde sıralanmıştır.

Hem Türkiye genelinde hem de Kilis'te en yüksek oranda fark etmez seçeneğinin çıkması işverenlerin çalıştıracakları kişide aldığı eğitimden ziyade verdikleri işi yapıp yapamayacaklarına baktıkları ya da eğitim seviyesi ne olursa olsun "*biz işyerinde eğitiriz*" mantığında olduklarını göstermektedir. Bazı mesleklerde belirli bir eğitim düzeyine sahip olmak gerekmektedir. Örneğin Öğretmen, Mühendis, Uzman gibi mesleklerde en az Lisans seviyesinde bir eğitime ihtiyaç vardır. Ancak Satış Danışmanı, Garson, Beden İşçisi gibi mesleklerde herhangi bir eğitim düzeyi aranmayabilir. Mesleklerin bu yapısı açık işlerdeki eğitim düzeyi talebini doğrudan etkilemektedir.

Tablo 34: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Eğitim Düzeyi	Kadın	Erkek	Farketmez
Genel lise	0,0%	27,1%	5,2%
Meslek lisesi	0,0%	54,2%	0,0%
Meslek yüksekokulu	0,0%	0,0%	9,9%
Lisans	16,7%	0,0%	14,0%
Lisans üstü	16,7%	0,0%	0,0%
Farketmez	66,7%	18,7%	70,9%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

Kilis'te eğitim düzeyi ile açık işlerde talep edilen cinsiyet durumu incelendiğinde; en fazla açık iş cinsiyeti erkeklerde iken, eğitim düzeyi de fark etmezdir. Cinsiyet tercihi kadın olan açık işlerde en çok talep edilen eğitim düzeyi yüzde 66,7 ile fark etmez, bunu takiben yüzde 16,7 lisans ve lisans üstü olmuştur. Cinsiyet tercihi erkek olan açık işlerde eğitim düzeyi fark etmez olarak yüzde 18,7 ve en yüksek yüzde 54,2 ile meslek lisesi ve yüzde 27,1 ile genel lise eğitimi talep edilmektedir. Kadınlarda talep edilen açık işlerde istenen eğitim düzeyi, erkeklerde istenen eğitim düzeyine göre daha yüksektir.

Tablo 35: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

SEKTÖRLER	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksekokulu	Lisans	Lisans üstü	Farketmez
İmalat	23,1%	46,2%	7,7%	0,0%	0,0%	23,1%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Eğitim	25,0%	0,0%	25,0%	0,0%	0,0%	50,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	0,0%	33,3%	33,3%	33,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
GENEL TOPLAM	**10,7%**	**15,6%**	**5,5%**	**10,4%**	**2,6%**	**55,3%**

Kaynak: İPA 2015

Sektörlerin talep ettiği eğitim düzeyleri incelendiğinde madencilik ve taş ocakçılığı, inşaat, ulaştırma ve depolama, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde en çok tercih edilen eğitim düzeyi fark etmez iken, toptan ve perakende ticaret sektöründe genel lise, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe lise altı ve genel lise, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe ise lisans eğitim düzeyi talep edilmektedir.

Tablo 36: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Meslek Grubu	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksek okulu	Lisans	Lisans üstü	Fark etmez
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	0,0%	0,0%	21,3%	42,7%	0,0%	0,0%	0,0%	36,0%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	11,1%	88,9%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	17,6%	0,0%	0,0%	82,4%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	20,0%	80,0%	0,0%	0,0%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	0,0%	0,0%	36,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	64,0%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**0,0%**	**0,0%**	**10,7%**	**15,6%**	**5,5%**	**10,4%**	**2,6%**	**55,3%**

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi karşılaştırıldığında; hizmet ve satış elemanları, nitelik gerektirmeyen meslekler, sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek gruplarında en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmezdir. Personel meslek gurupları mesleğinde lisans eğitim düzeyi çıkmıştır. Tesis ve makine operatörü meslek mensupları meslek gruplarında talep edilen eğitim düzeyi ise meslek lisesi olarak belirtilmiştir.

Açık işlerin arama kanalı türleri ile eğitim düzeyi arasındaki bağlantı üzerinde durulmaya çalışılmıştır.

Tablo 37: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Eğitim Düzeyi	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla
Farketmez	95,3%	0,0%	0,0%	75,4%
Meslek lisesi	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel lise	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Lisans	100,0%	0,0%	75,0%	100,0%
Meslek yüksekokulu	100,0%	52,9%	0,0%	100,0%
Lisans üstü	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**81,8%**	**2,9%**	**7,8%**	**86,4%**

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamında söz konusu olan açık işler için talep edilen eğitim düzeyleri itibariyle arama kanalları incelendiğinde eğitim düzeyinin fark etmediğinin belirtildiği açık işlerde işverenlerin akraba-eş-dost ve İŞKUR arama kanallarını tercih ettiği görülmektedir. Genel lise, meslek lisesi ve lisans üstü eğitim düzeyinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri ağırlıklı olarak akraba-eş-dost ve İŞKUR aracılığıyla aramaktadır. İlgili eğitim düzeylerindeki açık işlerde işverenler tarafından ağırlıklı olarak tercih edilen arama kanalları (akraba-eş-dost ve İŞKUR) ile Kilis genelinde söz konusu olan tüm açık işler için işverenler tarafından ağırlıklı olarak tercih edilen arama kanalları (akraba-eş-dost ve İŞKUR) benzeşmektedir.

Açık işlerde istenen eğitim düzeyi ile açık işlerin aranma süresi arasındaki ilişki ele alınmaya çalışılmıştır.

Tablo 38: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Eğitim Düzeyi	0-30 GÜN	31-89 GÜN	90+ GÜN
Farketmez	62,5%	23,5%	14,1%
Meslek lisesi	100,0%	0,0%	0,0%
Genel lise	100,0%	0,0%	0,0%
Lisans	25,0%	0,0%	75,0%
Meslek yüksekokulu	47,1%	0,0%	52,9%
Lisans üstü	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**68,6%**	**13,0%**	**18,5%**

Kaynak: İPA 2015

Kilis'te Meslek Lisesi, Lisans ve Genel lise Fark etmez eğitim düzeylerinde eleman genel olarak 0-30 gün içinde temin edilebilirken, Meslek Yüksekokulu ve Lisans düzeyinde eğitim almış eleman talebi ağırlıklı olarak 90+ günde temin edilebilmektedir.

Tablo 38 değerlendirildiğinde eğitim düzeyi arttıkça veya azaldıkça açık işin aranma süresi uzamaktadır veya kısalmaktadır şeklinde bir ifade kurulamayacaktır.

Kilis ilinde sektörlerin önemli bir bölümü açık işini çok uzun vadede aramamaktadır. Kısa vadede eleman ihtiyacını karşılamaktadır.

Tablo 39: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

SEKTÖR	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün
Madencilik ve taş ocakçılığı	100,0%	0,0%	0,0%
İmalat	100,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	100,0%	0,0%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	0,0%	62,5%	37,5%
Ulaştırma ve depolama	100,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	100,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	75,0%	0,0%	25,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**68,6%**	**13,0%**	**18,5%**

Kaynak: İPA 2015

Toptan ve Perakende Ticaret, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler sektörlerinde açık işlerin kapatılması diğer sektörlere göre daha uzun sürebilmektedir. Diğer sektörlerde ise açık işler 0-30 gün süre ile kapatılmaya çalışılmaktadır.

Tablo 40: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

İşyeri Yaşı	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün
0-4	92,6%	0,0%	7,4%
5-9	73,0%	0,0%	27,0%
10-14	16,7%	83,3%	0,0%
15-19	100,0%	0,0%	0,0%
20-24	100,0%	0,0%	0,0%
25+	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**68,6%**	**13,0%**	**18,5%**

Kaynak: İPA 2015

Kilis ilinde işyerlerinin yaşı ile açık işlerin aranma süresi kıyaslandığında açık işlerin çoğunluğunun 0-30 Gün işyerlerine ait olduğu ve bu işyerlerinin açık işlerinin yüzde 68,6'sını 0-30 gün, yüzde 13,0'ı 31-89 gün, yüzde 18,5'ini 90+ gündür aradığı gözlemlenmiştir. 0-4 yaş arası işyerlerinin açık işlerini doldurmakta zorlanmadığı ve sadece yüzde 16,3'lük bir kısmını 31+ gündür aramakta olduğu görülmüştür.

Tablo 41: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Meslek Grup	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	100,0%	0,0%	0,0%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	35,3%	0,0%	64,7%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	100,0%	0,0%	0,0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	40,0%	0,0%	60,0%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	44,4%	55,6%	0,0%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**68,6%**	**13,0%**	**18,5%**

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerin aranma süreleri incelendiğinde; açık işlerin çoğunluğunun 0-30 günlük bir arama süresi içinde olduğu ve 0-30 gün içinde aranan açık işlerin çoğunluğunun Büro Hizmetleri, Tesis ve Makine operatörleri ve Montaj ve Nitelik Gerektirmeyen meslekler ilgili işlerde çalışanlar meslek grubundan olduğu görülmüştür. Açık işlerde temininde en çok zorlanılan meslek Hizmet ve Satış Elemanları olmuştur. Temininde en az zorluk çekilen meslek grubu ise Büro

Hizmetleri, Tesis ve Makine operatörleri ve Montaj ve Nitelik Gerektirmeyen meslekler meslek grubudur.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işyerlerine son bir yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri de sorulmuştur. Bu bilgi işverenin açık işlerinin yanı sıra, karşılamakta güçlük çektikleri meslekleri içerdiği için önemli bir bilgidir. İşyerlerinin işgücü piyasasında eleman bulmada güçlük çektikleri meslekler işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır.

Kilis'te ilindeki işyerlerinin yüzde 25,1'i eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 26,9 olup Kilis ile paralellik göstermektedir.

Grafik 16: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

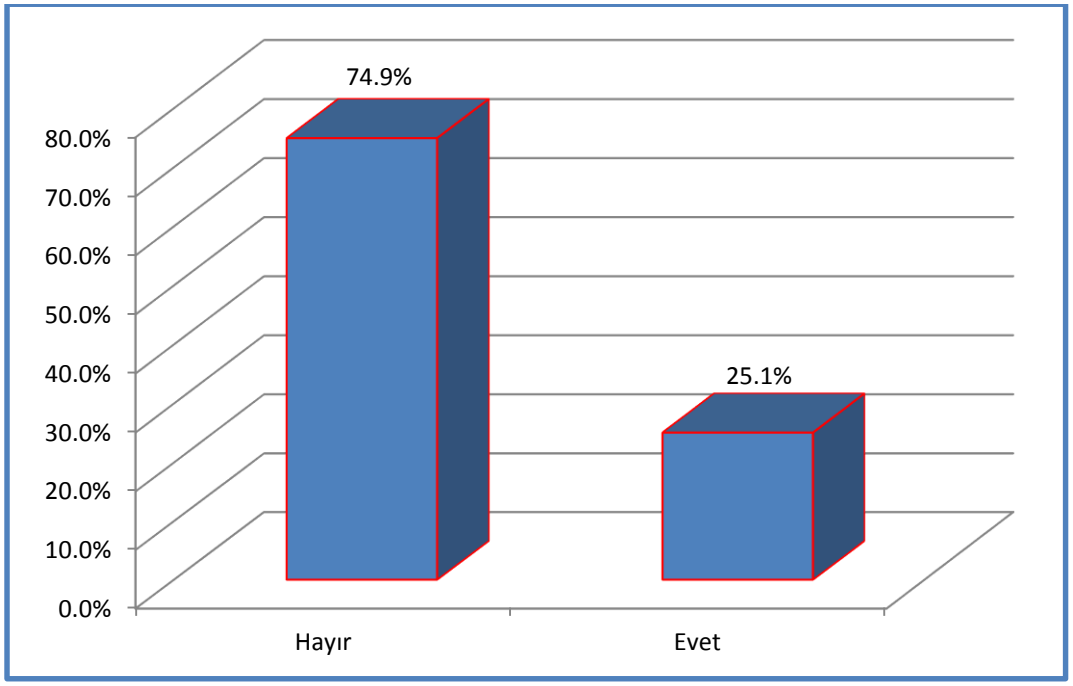

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yüzde 25,1'inin aradığı elemanı bulmakta zorluk çekmesi Kilis ilinde işgücü piyasasının arz ve talep yapısında nispeten bir uyumluluk olduğunu göstermektedir. İşverenler istedikleri elemanı bulurken zorluk çekmemektedir. İşyerlerinin yüzde 74,9'u aradığı elemanı bulmakta sorun çekmemesi Kilis ilinde işgücü piyasasının arz ve talep yapısında bir uyumluluk olduğunu göstermektedir ve işverenlerin eleman bulmakta pek sorun yaşamadığı düşünülmektedir.

Tablo 42: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı

KİLİS 10+						
Sektörler	2014			2015		
	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	1		0,0%	1	1	100,0%
İmalat	19	8	44,6%	20	7	35,0%
İnşaat	35	10	29,0%	32	7	23,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	23	8	33,3%	18	9	50,0%
Ulaştırma ve depolama	34	6	18,8%	32	1	3,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	4	3	75,0%	4	2	50,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1		0,0%	0		0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8	2	25,0%	8	1	12,5%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	15	2	15,6%	11	1	9,1%
Eğitim	9	2	22,2%	9	1	12,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	5	3	50,0%	5	4	80,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2		0,0%	1		0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	3		0,0%	3	2	50,0%
Genel Toplam	**159**	**45**	**28,0%**	**144**	**36**	**25,1%**

Kaynak: İPA 2015

2015 yılı İPA çalışması kapsamında ziyaret edilerek cevap alınan 10 ve daha fazla çalışanı olan işyeri sayısı, 2014 yılı İPA çalışmasında cevap alınan işyeri sayısından 15 işyeri eksik olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak bununla beraber söz konusu işyerlerinde temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında önemli oranda azalış gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz sene işgücü temininde sıkıntı çektiğini belirten işyerlerinden yüzde 28 oranında olan 45 işyeri bu yıl temininde güçlük çekme durumundan ayrılmıştır. Diğer bir ifadeyle geçtiğimiz sene temininde güçlük çektiğini belirten her 5 işyerinden bir tanesi işgücü bulmakta artık güçlük yaşamamaktadır.

2014 yılı İPA çalışmasında Kilis'teki işyerlerinin yüzde 28'inin eleman temininde güçlük yaşadığı görülmüştür. Başka bir ifadeyle 2014 yılı İPA çalışmasında işverenlerin yaklaşık her 4 tanesinden biri eleman temininde güçlük yaşadığını belirtmiştir. 2015 yılında ise bu oranın 3 puanlık bir azalışla yüzde 25,1 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Söz konusu azalma yukarıda da belirtildiği

gibi özellikle 2014 yılı İPA çalışmasında temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında yüzde 20 oranında bir azalışın olmasından kaynaklanmaktadır.

Kilis'te 2015 yılı İPA çalışmasında son bir yıl içerisinde 36 işyerinin işgücü temininde güçlük çektiği görülmüştür.

Tablo 43: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı

MESLEK GRUBU	TGÇM KİŞİ SAYISI	AÇIK İŞ ELEMAN SAYISI
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR		3
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	32	6
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER		1
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	19	5
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	16	9
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	10	
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	32	14
Genel Toplam	**110**	**39**

Kaynak: İPA 2015

Temininde güçlük çekilen kişiler meslek grupları bazında irdelendiğinde yüzde 29'luk pay ve 32 kişi ile Hizmet ve Satış elemanı ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Daha sonra sırayı yüzde 20,9'luk pay ve 19 kişi ile Profesyonel Meslek Mensupları meslek grupları takip etmektedir.

Açık işler meslek grubu bazında incelendiğinde ise nitelik gerektirmeyen meslekler ayrı tutulmak üzere benzer bir sıralama söz konusudur. Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar grubu açık işlerde yüzde 36 pay ve 14 kişi ile ilk sırada yer alırken, temininde güçlük çekilen kişilerde yüzde 29 pay ve 32 kişi ile yine ilk sırada yer almaktadır. Nitelik gerektirmeyen mesleklerin yoğun talep görmesi yaz sezonunda gerçekleştirilecek olan tarımsal faaliyetlerden ve burada Suriyeli sığınmacıların çalıştırılıyor olmasından olduğu düşünülmektedir kaynaklanmaktadır.

Kilis'te ilindeki temininde güçlük çekilen mesleklerin meslek grubuna göre sıralaması Türkiye geneli ile farklılık göstermektedir.

Kilis ilinde meslek gruplarına göre açık iş oranları ile toplam çalışan sayısına temininde güçlük çekilen kişilerin oranlandığı temininde güçlük çekilme oranı Grafik 17'de beraber değerlendirilmiştir.

Grafik 17: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı

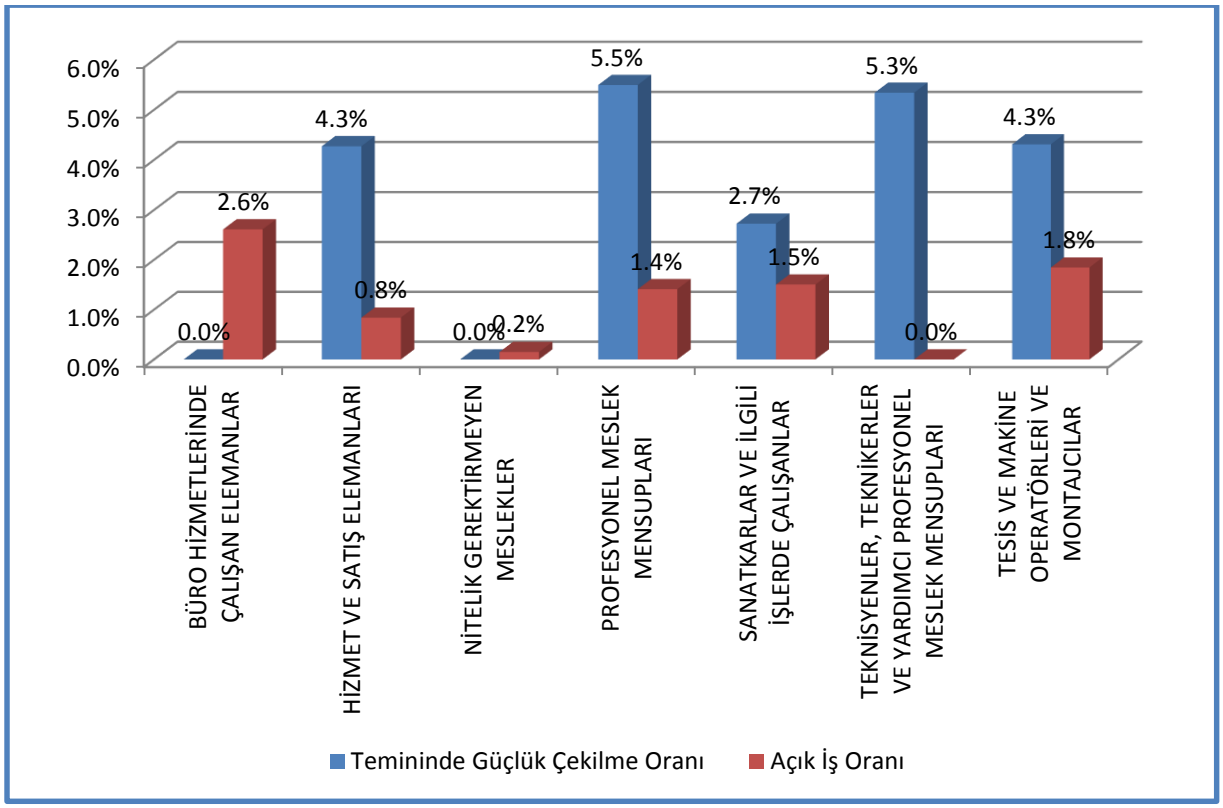

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışması sonuçlarına göre Kilis'te sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda çalışanların yüzde 2,7'isinin temininde güçlük çekilmektedir. 2014 İPA çalışmasında da söz konusu meslek grubunda çalışanların yüzde 3,2 oranında temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. 2015 İPA'da sırayı yüzde 4,3 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu ve yüzde 5,3 ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grupları almaktadır. Burada dikkat çekici olan durum yüzde 0,0 ile beşinci sırada olan nitelik gerektirmeyen meslekler grubunun sırada yer almasıdır. Bu durum söz konusu grup çalışanlarının temini konusunda sıkıntı yaşanmadığı ya da işverenlerin teminde güçlük çektikleri işgücünü meslek genellemesi yapamadan doğru ifade ettiği anlamlarına gelmektedir.

2015 yılı İPA çalışması kapsamında Kilis'te eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler tabloda gösterilmiştir.

Tablo 44: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler

Meslekler	Dağılım
ÖRGÜ MAKİNASI OPERATÖRÜ	9,1%
AŞÇI YARDIMCISI	7,8%
AŞÇI	7,8%
KASİYER	5,5%
KALİTE KONTROLCÜ	4,6%
REYON GÖREVLİSİ	4,6%
İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	3,9%
AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	3,6%
DİĞER ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLERİ	3,6%
PAZARLAMACI	2,7%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	2,7%
Diğer Meslekler	44,1%
Genel Toplam	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

Örgü Makinesi operatörü mesleği yüzde 9,1'lik payla ilk sırada yer almaktadır. Bu meslekler Kilis'te işgücü piyasasında eleman ihtiyacı olan ve eleman temininde güçlük çekilen mesleklerdir. Özellikle bu mesleklere yönelik aktif istihdam tedbirleri alınmalıdır.

Temininde güçlük çekilme nedenleri eleman temininde güçlük çekilen mesleklerde teşhisi doğru koyabilmemizi sağlamaktadır.

Grafik 18: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

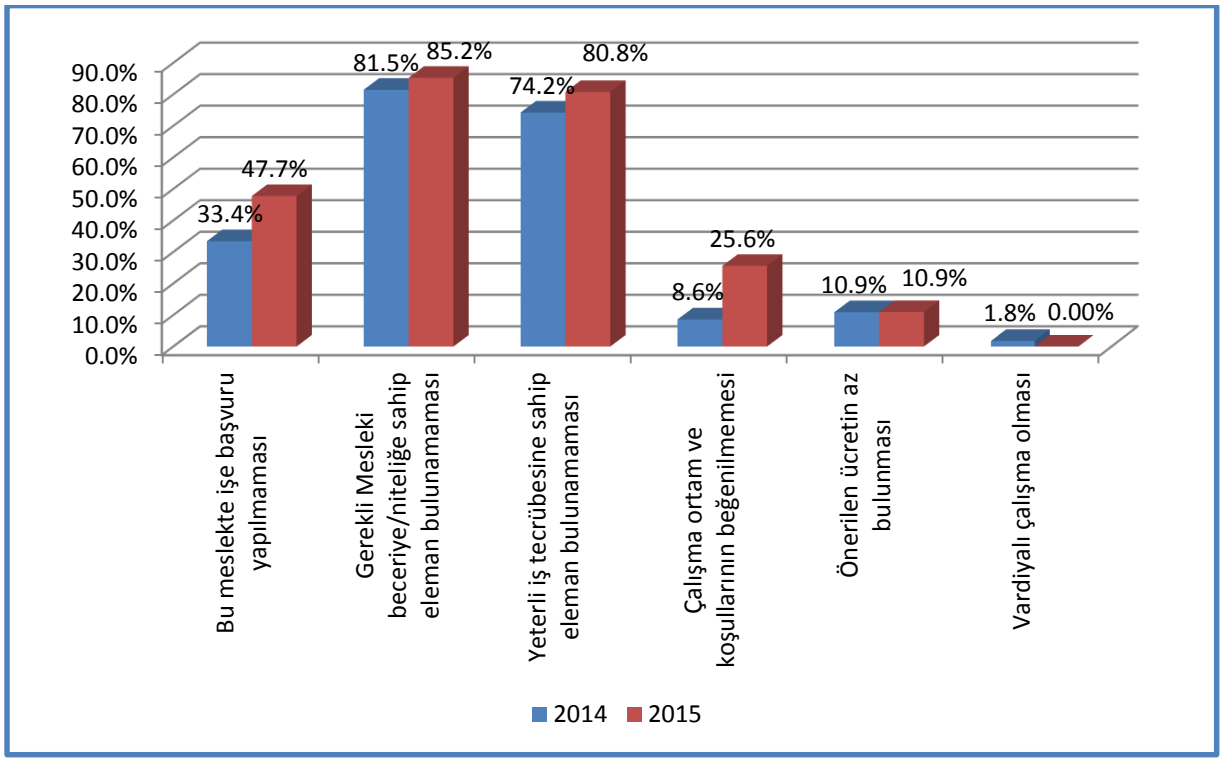

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışmasında işverenlere temininde güçlük çektikleri işgücü için;

- Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması,
- Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması,
- Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması,
- Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi,
- Önerilen Ücretin Az Bulunması,
- Vardiyalı Çalışma Olması

nedenlerinden kendilerine uygun olanlarını seçmeleri istenmiştir. 2014 ve 2015 yılı İPA çalışmasının talep tarafını oluşturan işverenler tarafından doldurulan nedenler Grafik 18'de karşılaştırılmıştır. Buna göre farklılaşmanın en çok olduğu neden "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" olarak karşımıza çıkmaktadır. 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 81,5'i söz konusu nedeni işaretlerken, bu çalışmada aynı neden 3,7'lik puanlık bir artışla yüzde 85.2 ile işveren tarafından işaretlenmiştir. İkinci sırada da Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması olarak tespit edilmiştir. Nedenlerin sadece işveren görüşlerini yansıttığı düşünüldüğünde bu sonuçlar normal olarak değerlendirilebilir.

Grafik 19: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

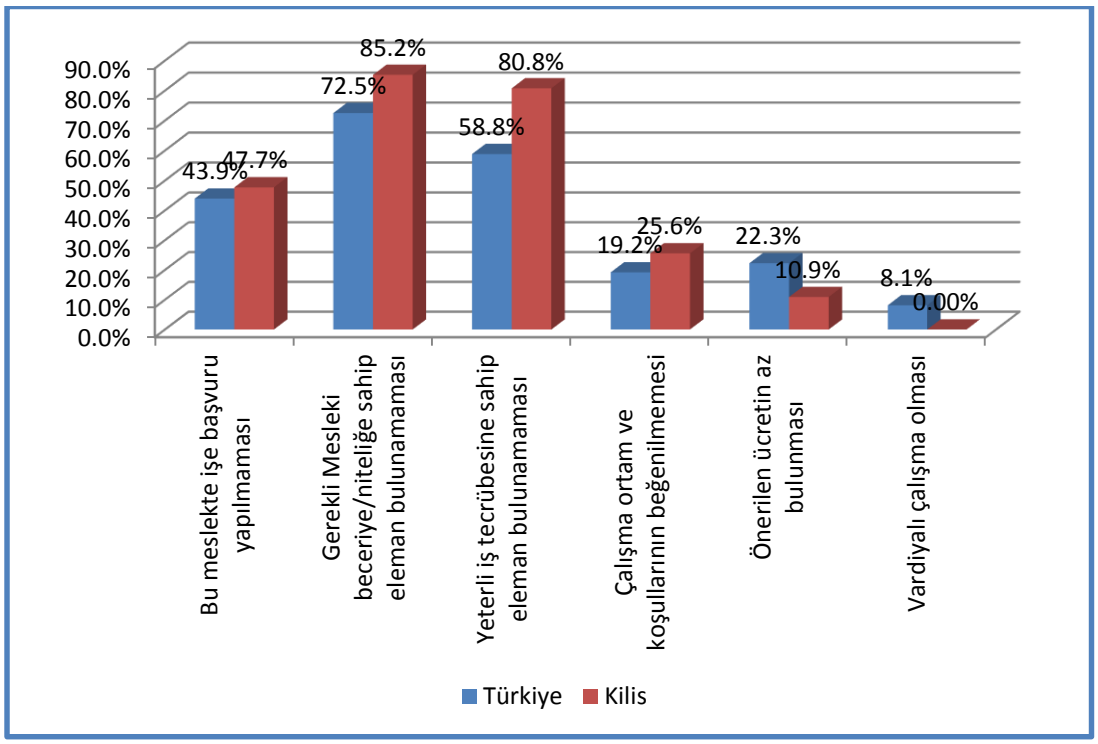

Kaynak: İPA 2015

İşgücü temininde güçlük çekme nedenleri Kilis'te ve Türkiye genelinde değerlendirildiğinde ilk üç neden sıralamasının aynı olduğu görülmektedir. Bununla beraber Kilis'te işverenlerin Türkiye geneli işverenlerinden daha yüksek oranlarla "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" ve "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" nedenlerini işaretlediği görülmektedir. Başka bir ifadeyle işverenler bu nedenleri işgücü temininde karşılaştıkları güçlükte etkin bir neden olarak değerlendirmemektedirler. Adı geçen nedenler işgücü piyasasının arz tarafı olan işgücünü doğrudan ilgilendirmektedir. Dolayısıyla nedenlerin dağılımı sadece işverenlerin görüşünü yansıtmaktadır.

Grafik 20: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

Sektörler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	8,5%	9,0%	28,5%	66,7%
İmalat	13,4%	20,3%	20,3%	0,0%	0,0%
İnşaat	38,7%	25,1%	27,7%	60,8%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	24,8%	22,4%	32,7%	0,0%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	3,2%	3,4%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1,9%	3,2%	2,3%	0,0%	8,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3,8%	2,1%	2,3%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	1,1%	1,1%	0,0%	0,0%
Eğitim	2,1%	1,2%	1,3%	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	9,5%	9,6%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	5,7%	3,2%	0,0%	10,7%	25,0%

Kaynak: İPA 2015

*Tabloda Sektörler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Temininde güçlük çekme nedenleri sektörler özelinde incelendiğinde; toptan ve perakende ticaret, imalat ve inşaat “Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması” nedeni ilk sırada yer almaktadır. Her dört sektörde de sırayı “Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması” ve “Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması” nedenleri takip etmektedir. Ulaştırma ve Depolama sektöründe ise işgücü temininde güçlük çekme nedeni olarak ilk sırada “Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması” yer almaktadır. Daha sonra sırasıyla “Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması” ve “Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması” nedenleri gelmektedir.

Tablo 45: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması
ÖRGÜ MAKİNASI OPERATÖRÜ	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
AŞÇI YARDIMCISI	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%
AŞÇI	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%
KASİYER	0,0%	50,0%	100,0%	0,0%	0,0%
KALİTE KONTROLCÜ	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
REYON GÖREVLİSİ	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	75,0%	75,0%	100,0%	0,0%	0,0%
AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
DİĞER ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLERİ	50,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
PAZARLAMACI	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	0,0%	100,0%	66,7%	0,0%	0,0%
KURUYEMİŞÇİ	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
MUHASEBECİ	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
DİĞER TEKNİSYEN VE TEKNİKERLER	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%
İNŞAAT TEKNOLOJİSİ TEKNİKERİ	50,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
BETON TRANSMİKSER OPERATÖRÜ	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
YÜKLEYİCİ (LODER) OPERATÖRÜ	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Kaynak: İPA 2015

*Meslekler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Tabloda da görüldüğü gibi temininde güçlük yaşama nedenlerinin başında yer alan Aşçı, Aşçı yardımcısı Kasiyer mesleklerinde eleman bulunamaması arz kaynaklı sorunlara bağlanmıştır. Örgü Makine Operatörü mesleğinde teminde güçlük yaşanmasının sebebi Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması olarak yansımıştır. Ve bununla birlikte bu meslekte temininde güçlük çekilme nedeninin yüksek oranlarda bu mesleklerde yeterlilikleri olan tecrübeli eleman bulunamamasından kaynaklanmıştır. İşgücü piyasasına bu mesleklerde eleman yetiştirilmesi veya bu mesleklerde olan işgücünün yeterliliklerinin geliştirilmesi karşılanamama sorununu hafifletebilecektir.

Aşçı ve Aşçı yardımcısı mesleklerinde Tecrübe kazandırma amaçlı işbaşı eğitim programları bu karşılanamama sorununu çözebilecektir.

Tablo 46: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

İŞKUR Hizmetleri	Temininde Güçlük Çekmeyen İşyeri	Temininde Güçlük Çeken İşyeri
Eleman Talebi	89,9%	88,4%
İEP	17,6%	36,9%
Kurs	0,0%	7,8%

Kaynak: İPA 2015

Raporun bu kısmında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin işgücü temininde güçlük çekme durumlarına göre incelenmiştir. Buna göre işgücü temininde güçlük çeken işyerleri, güçlük çekmeyen işyerlerine göre işbaşı eğitim programları ile mesleki eğitim (Kurs) hizmetlerinden daha yüksek oranda faydalandığı görülmektedir. Bununla beraber her iki işyeri durumu için eleman talebi konusunda çok fark bulunmamaktadır.

İşgücü temininde güçlük çekme ve çekmeme durumlarına göre farklılaşmanın en çok olduğu hizmet işbaşı eğitim programlarıdır. Bu durum işverenlerin çeşitli nedenlerle bulmakta güçlük çektikleri işgücünün, İŞKUR tarafından temin edilmesi ve işi başında öğrenme imkânının sunulması anlamına gelmektedir.

Farklılaşmanın belirgin olduğu diğer bir hizmet ise İşbirliği ile Mesleki Eğitim (Kurs) olarak karşımıza çıkmaktadır. İşgücü temininde güçlük yaşayan işverenlerin, güçlük çekmeyen işverenlere göre Kurs hizmetinden daha fazla faydalandıkları görülmektedir.

Tablo 47: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	TGÇM HAYIR	TGÇM EVET	Genel Toplam
İmalat	4	2	6
İnşaat	3	0	3
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	2	2	4
Ulaştırma ve depolama	2	1	3
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1	0	1
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	4	0	4
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0	1	1
Genel Toplam	**16**	**6**	**22**

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan yaklaşık her 4 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Sektörel olarak incelediğimizde ise; İmalat, İnşaat sektörlerinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin tamamı eleman teminin yarısı kadar güçlük çekmektedir. Bu oran toptan ve perakende ticaret sektöründe yüzde 50, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe yüzde 100'dür.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 21'de sunulmuştur.

Grafik 21: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

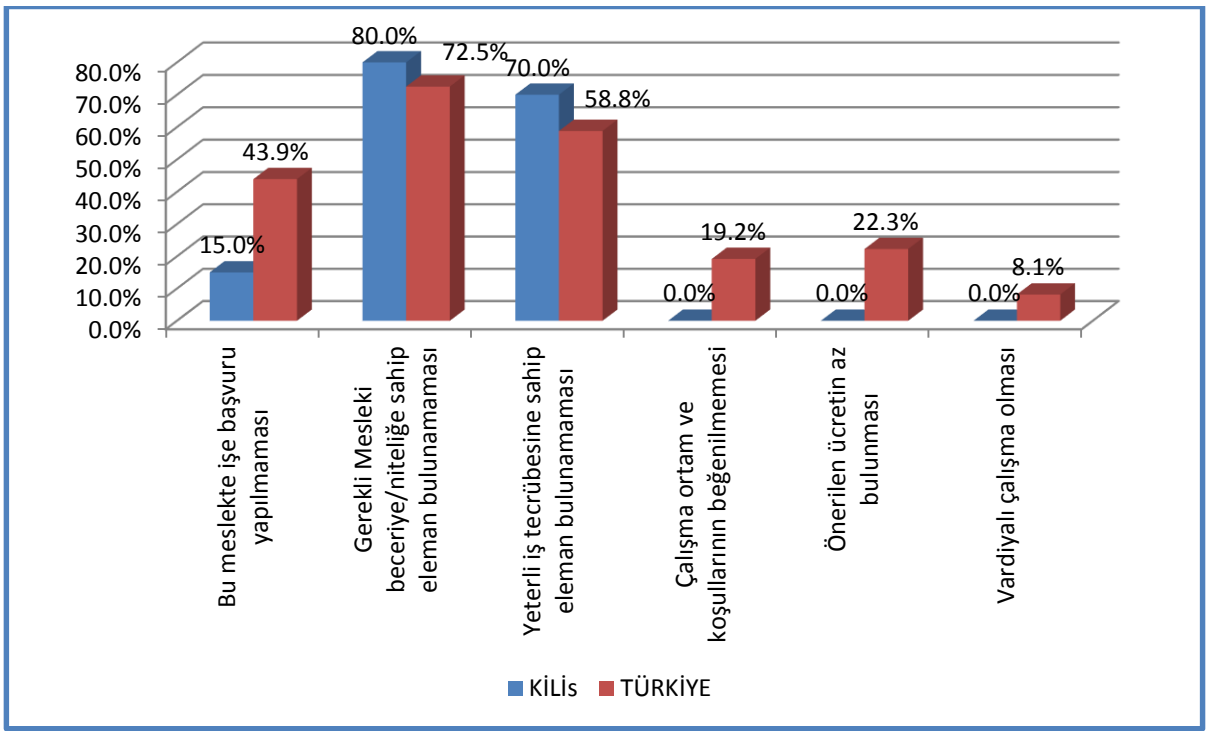

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ile İlgili Meslekte Eleman Bulunamaması gelmiştir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekmelerinin en düşük oranlı nedenlerinden birinin Vardiyalı Çalışma olması dikkat çekicidir. Ancak Türkiye genelinde eleman temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde temininde güçlük çekilme nedeni olarak Vardiyalı Çalışmanın oranı yüzde 4'tür. Vardiyalı Çalışma yapmanın eleman temininde güçlük çekme konusunda ön planda olan bir neden olmadığı görülmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istenilen elemanın temininde gerekli mesleki beceri ve niteliğe sahip eleman bulunamaması en büyük problemdir.

Vardiyalı çalışma yapma konusunda ise Kilis'te ile Türkiye geneli ayrılmaktadır. Türkiye genelinde en düşük orana vardiyalı çalışma sahipken, Kilis'te ise işveren merkezli seçenekler içerisinde vardiyalı çalışma ilk sıradadır.

Tablo 48: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

KİLİS			
Sektör	TGÇM HAYIR	TGÇM EVET	Genel Toplam
İmalat	3	4	7
İnşaat	2		2
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1	2	3
Ulaştırma ve depolama	13	1	14
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri		1	1
Genel Toplam	**19**	**8**	**27**

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre daha yüksektir. İhracat yapan yaklaşık her 3 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Kilis'te ihracat yapan işyerlerinden sadece inşaat sektöründe bulunanlar eleman temininde güçlük çekmez iken ihracat yapılan diğer sektörlerde eleman temininde güçlük çekilmektedir.

İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

İhracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 22'de sunulmuştur.

Grafik 22: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

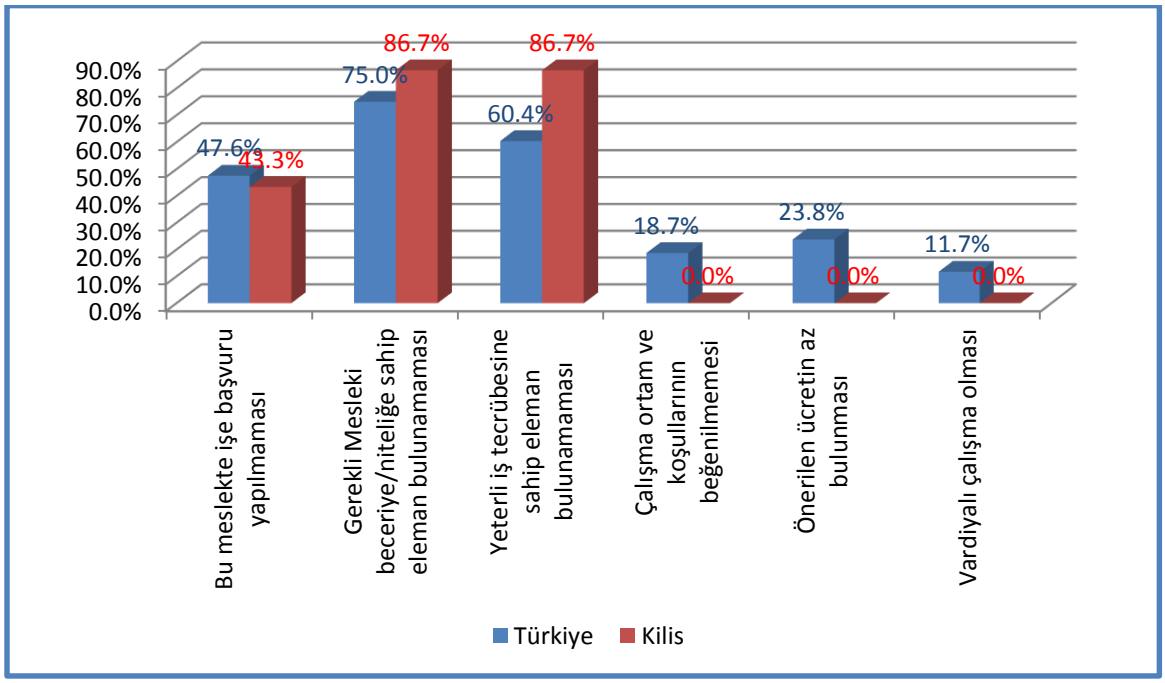

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman ve Yeterli İş Tecrübesi Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin ihracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin Türkiye geneli sıralaması ile Kilis'te ili sıralaması birbirine yakındır.

İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işverenlerin işyerlerindeki istihdamı gelecek dönemlerde ne kadar artırmayı veya azaltmayı planladıklarına ilişkin tahminleri derlenmiştir. Bu kapsamda işverenlere 2016 yılı Mart-Nisan dönemini öngören istihdam artış ya da azalışına ilişkin tahminleri alınmıştır. İşverenlerin şu an ki mevcut istihdamlarını esas alarak dört seçenekli bir yanıtlama vermeleri talep edilmiştir. Buna göre mevcut istihdam işverenin öngörüsüne göre ya artış gösterecek ya azalacak ya da değişmeyecektir. Bu üç seçeneğin dışında işverenin fikrim yok söyleme seçeneği de mevcuttur.

İşyerlerinin çalışma biçimlerine göre diğer bir anlamda özelliklerine göre net istihdam değişim oranları tabloda gösterilmiştir.

Tablo 49: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları

KİLİS 10+				
İşyerinin Çalışma Biçimi	Net Sayısal Artış	Net Sayısal Azalış	Toplam Çalışan sayısı	NİDO (Net İstihdam Değişim Oranları)
Vardiyalı Çalışma yapan İşyerlerinin	29		1379	2,1%
İhracat yapan işyerlerinin	10		679	1,5%
kısmi çalışma yapan işyerlerinin	2		287	0,7%
Genel Toplam	113	45	3479	2,0%

Kaynak: İPA 2015

Kilis'te vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 2,1 oranında mevcut istihdamın artacağı beklenmektedir. İhracat yapan işyerlerinde istihdam artışı yüzde 1,5, part-time çalışanı olan işyerlerinde ise yüzde 0,7 oranında istihdam artışı beklenmektedir. İl genelinde istihdam artış beklentisi yüzde 2,2'dir. İhracat yapan işyerleri kapasitelerini yüksek olmasada oranda arttırma eğilimindedirler.

2016 yılının Mart-Nisan aylarında çalışmanın yapıldığı döneme göre Kilis'te yüksek oranda istihdam artışı beklenmektedir. Bu istihdam artışı beklentisi doğru okunmalı ve ona göre tedbirler alınmalıdır. İPA çalışmasında Kilis, işverenlerin aradıkları elemanı bulmada zorlandıkları bir il olarak dikkat çekmiştir. Bu nedenle istihdam artışı beklenen alanlarda işgücü piyasasının aradığı niteliklerde eleman yetiştirilmeye ve gerekli diğer tedbirleri almaya hemen başlanmalıdır.

Sektörlere göre Net İstihdam Değişimi incelendiğinde istihdam azalışı beklenen sektör olmadığı görülmektedir. Aynı tabloyu Türkiye geneli için incelediğimizde sadece eğitim sektöründe istihdam azalışı beklendiğini diğer sektörlerde ise istihdam artışı beklendiği görülmektedir.

Tablo 50: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları

Sektörler	Net Sayısal Artış	Net Sayısal Azalış	Net İstihdam Değişim Oranı
İdari ve destek hizmet faaliyetleri			0,0%
İmalat	10	3	1,2%
İnşaat	59		10,5%
Ulaştırma ve depolama	2		0,4%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	17		5,3%
Eğitim	2	26	-13,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3	16	-11,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	7		7,7%
Diğer hizmet faaliyetleri	3		4,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1		2,1%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor			0,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	9		50,0%
Genel Toplam	**113**	**45**	**2,0%**

Kaynak: İPA 2015

Kilis'te ilinde istihdam azalışı eğitim sektörü ile mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörlerinde beklenmektedir. Bu sektörlerdeki azalışın dershanelerin kapanması ile alakalı olduğu düşünülmektedir.

Bunun yanı sıra İnşaat sektörü yüzde 10,5 oranında 59 kişilik mevcut istihdamda artış olmuş ve Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü yüzde 50 oranında 9 kişilik istihdam artışı olmuştur.

Türkiye genelinde de ilk sırada İnşaat sektörü bulunurken daha sonra Bilgi ve İletişim ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörleri gelmektedir. Kilis'te ilinde NİDO beklentisi Türkiye geneline göre daha yüksek olsa da artış beklentisi belirli sektörler üzerinde yoğunlaşmıştır.

Sektör gruplarına göre net istihdam değişimlerine baktığımızda istihdam azalışı beklenen sektör grubu bulunmamaktadır. Türkiye genelinde tüm sektör gruplarında istihdam artışı beklenmektedir.

Tablo 51: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Meslek Grupları	Net Sayısal Artış	Net Sayısal Azalış	Toplam Çalışan Sayısı	NET İSTİHDAM DEĞİŞİMİ	NİDO
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	21		753	21	2,8%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	20		749	20	2,7%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	10	3	664	6	0,9%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	47	12	589	35	6,0%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	2		117	2	1,8%
YÖNETİCİLER			69	0	0,0%
Genel Toplam	**113**	**45**	**3479**	**68**	**2,0%**

Kaynak: İPA 2015

Kilis'te meslek gruplarına göre net istihdam artışını değerlendirdiğimizde 35 kişilik istihdam artışı beklentisiyle sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu ilk sırada yerini almıştır. Bu meslek grubunu sırasıyla Hizmet satış elemanları ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grupları takip etmektedir.

Meslek gruplarına net istihdam değişim oranları açısından baktığımızda yine sıralamanın değişmediği ve yüzde 6 oranında sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanların ilk sırada olduğu görülmektedir. Aynı şekilde takip eden sektörler de sırasıyla şu oranlarda belirlenmiştir; Hizmet Satış elemanları yüzde 2,8 oranında, tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu için ise yüzde 2,7 ile net istihdam oranında değişiklik beklenmekte, diğer bir anlamda bu ölçüde bir mevcut istihdam artışı beklenmektedir.

Türkiye genelinde de en yüksek oranda sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda istihdam artışı beklenmektedir. Daha sonra tesis ve makine operatörleri ile hizmet ve satış elemanları gelmektedir. Kilis'te en fazla istihdam artışı beklenen sektörün sanatkârlar ve ilgili işlerde olması meslek gruplarında kendini göstermiş ve nitelik gerektiren meslekleri en üst sıralara taşımıştır.

Tablo 52: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
SIVACI	MATEMATİK ÖĞRETMENİ-ORTAÖĞRETİM
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	SOĞUK DEMİRCİ
AŞÇI YARDIMCISI	İNŞAAT ELEMANLARI KALIPÇISI (ELLE)
REYON GÖREVLİSİ	İNŞAAT MÜHENDİSİ-BİNA
AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
KASAP	FELSEFE GRUBU ÖĞRETMENİ-ORTAÖĞRETİM
EKSKAVATÖR(KAZIMA VE YÜKLEME) OPERATÖRÜ	MAKİNE TEKNOLOJİSİ TEKNİSYENİ
AŞÇI	TÜRKÇE ÖĞRETMENİ
TELEKOMAT BAKIM SÜRVEYANI	BİLGİ İŞLEM DESTEK ELEMANI
DİĞER TEKNİSYEN VE TEKNİKERLER	MUHASEBECİ
YOĞURT İMAL İŞÇİSİ	COĞRAFYA ÖĞRETMENİ-ORTAÖĞRETİM
KURUYEMİŞÇİ	FEN BİLGİSİ ÖĞRETMENİ-İLKÖĞRETİM
ZİHİNSEL ENGELLİLER ÖĞRETMENİ-ÖZEL EĞİTİM	KİMYA ÖĞRETMENİ-ORTAÖĞRETİM
BÜRO MEMURU (GENEL)	TARİH ÖĞRETMENİ-ORTAÖĞRETİM
ÜTÜCÜ	TÜRK DİLİ VE EDEBİYAT ÖĞRETMENİ-ORTAÖĞRETİM
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	HALKLA İLİŞKİLER GÖREVLİSİ

Kaynak: İPA 2015

En fazla istihdam artışı beklenen meslekler ile en fazla istihdam azalışı beklenen mesleklerin içerisinde İnşaat sektörüne ait mesleklerin olması dikkat çekicidir. İstihdam azalışı beklenen mesleklerin daha fazla eğitim gerektiren meslekler olması yine dikkat çekicidir.

Mesleklerdeki istihdam artışı veya azalışının olacağının bilinmesi işgücü piyasasının hareketliliğinin sağlanması açısından önemli bir analizdir. Bu çalışma ile doğru ve kalıcı istihdamın sağlanmasına ve kaynakların verimli kullanılmasına rehberlik ve veri kaynağı teşkil etmek amaçlanmaktadır.

Tablo 53: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler

Vardiya Çalışma Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	İhracat Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	Part- Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler
SIVACI	MAKİNECİ (DİKİŞ)	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	ÜTÜCÜ	MAKİNE BAKIMCI
ELEKTRİK TEKNİKERİ	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	DİĞER ÜST DÜZEY YÖNETİCİLER
KASAP	KALİTE KONTROLCÜ	AŞÇI
RESEPSİYON GÖREVLİSİ (ÖN BÜRO ELEMANI)	KESİMCİ (KONFEKSİYON)	İDARİ İŞLER UZMANI
DEPO SORUMLUSU	TEKSTİL TEKNİKERİ	GÜVENLİK GÖREVLİSİ
FAYANS, SERAMİK VE KARO DÖŞEMECİSİ	PLASTİK MAMULLER İMAL İŞÇİSİ	MİNİBÜS ŞOFÖRÜ
MEDİKAL MUHASEBE ELEMANI	PAZARLAMACI	PARKOMAT GÖREVLİSİ
PAZARLAMACI	GARSON (SERVİS ELEMANI)	ÜST DÜZEY YÖNETİCİSİ (İNŞAAT)
MUHASEBE MESLEK ELEMANI	MİNİBÜS ŞOFÖRÜ	KUMAŞ PAKETLEME İŞÇİSİ
ÜRETİM MÜDÜRÜ (İMALAT SANAYİ)	BEKÇİ	FERFORJE DEMİR USTASI
ÖN MUHASEBECİ	NEZARETÇİ VE USTABAŞI (TEKSTİL-PAKETLEME)	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
HASTA KABUL GÖREVLİSİ	SATIŞ DANIŞMANI	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONTROLÖRÜ
AŞÇI	ÇİKOLATA İMAL İŞÇİSİ	İNŞAAT MÜHENDİSİ
MAKİNE BAKIMCI	AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)

Kaynak: İPA 2015

Net istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekler işyerlerinin özelliklerine göre değişiklik göstermektedir.

Örneğin net istihdam artışı beklenen ilk meslek İnşaat Elemanları Sıvacı olmasına rağmen vardiyalı çalışma ve ihracat yapılan işyerlerinde ise yine sıvacı mesleği ön plana çıkmıştır. Part-time çalışanı olan işyerlerinde yine farklılık göstererek Şoför-Yük Taşıma mesleği en fazla istihdam artışı beklenen meslek olmuştur.

Bu çalışma bize işyerlerinin özelliklerine göre ihtiyaçları doğrultusunda istihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin değişebileceğini diğer bir deyişle ihtiyacın mesleğe yansıyacağını göstermektedir.

İstihdam artış/azalış beklentisi bölümünde buraya kadar istihdam artış/azalış beklenen kişi sayısına ve özelliklerine ilişkin veriler sunulmuştur. Bu tabloda ise istihdam artışı/azalışı bekleyen veya fikri olmayan işyerlerine ilişkin verilere yer verilecektir.

Tablo 54: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

Sektörler	İstihdam Artışı %	İstihdam Azalışı %	Fikrim Yok %	İstihdam Değişmeyecek %
Madencilik ve taş ocakçılığı	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İmalat	15,0%	5,0%	75,0%	5,0%
İnşaat	16,7%	0,0%	76,7%	6,7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	16,7%	0,0%	77,8%	5,6%
Ulaştırma ve depolama	3,1%	0,0%	93,8%	3,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	25,0%	0,0%	75,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	12,5%	25,0%	62,5%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Eğitim	25,0%	25,0%	50,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	40,0%	0,0%	60,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%
Genel Toplam	**14,6%**	**3,6%**	**78,1%**	**3,6%**

Kaynak: İPA 2015

Sektörlere göre Kilis'teki işverenlerin istihdam artışı-azalışı beklediği ya da değişiklik olmayacağını belirttiği ya da fikrim yok diye bahsettiği işyeri oranları Tablo 55'te görülmektedir.

Araştırma kapsamına giren Kilis'teki işyerlerinin yaklaşık yüzde 78,1'i geleceğe ilişkin bir fikri veya öngörüsü bulunmamaktadır. Türkiye genelinde ise bu oran yaklaşık yüzde 42'dir. Yine Kilis'teki işyerlerinin yaklaşık yüzde 3,6'sı istihdamının değişmeyeceğini belirtirken bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,6'dır. Kilis'teki ilinde işyerlerinden yüzde14,6'sı geleceğe pozitif şekilde bakarak istihdamlarının artacağını tahmin ederken sadece yüzde 3,6'sı istihdamlarında azalış beklentisi içindedir. Türkiye genelinde ise yüzde 16,4'ü istihdam artışı beklerken, yüzde 3,6'sı istihdam azalışı beklemektedir.

SONUÇ

Kilis İşgücü Piyasası Analizi raporunun, Talep Araştırması çerçevesinde en önemli amaçlarından bir tanesi en genel anlamıyla aktif işgücü politikalarının tümüne veri sağlamaktır. Diğer amaç ise işgücü piyasasında özellikle talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Dolayısıyla bu raporun bulguları raporun veri sağlama kapasitesi ve ihtiyaçların tespitine yönelik katkı ve öneriler açısından değerlendirilebilir.

Talep Araştırması, Kilis ilinde istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur. Özellikle il bazında işgücü piyasasına ilişkin verilerin az olması, Talep Araştırması'nın katkılarını daha kıymetli hale getirmektedir.

16 Mart-30 Nisan 2015 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş, araştırmada yüz yüze görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucu iki ana başlık altında toplanmıştır. Birincisi işgücü piyasasının genel görünümü ikincisi ise işgücü piyasası talep araştırma sonuçları. Özellikle işgücü piyasası talep araştırması neticesinde ilimizin işgücü durumuyla ilgili önemli verilere ulaşılmıştır.

Kayıtlı işsiz sıralamasında ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğinin yer alması, işsizlik kaydı için müracaat edenlerin çoğunlukla eğitim düzeyi düşük ve niteliksiz iş beklentisindeki iş arayanlar olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Nitelik gerektirmeyen meslekler meslek grubu açık iş dağılımında %25 ile diğer meslek grupları arasında son ilk sırada yer almaktadır. Bu sebeple, Kilis ilinin işgücü profilinin daha nitelikli duruma gelmesi ve iş arayanların iş piyasasına daha etkili bir şekilde katılması için, kurs programlarından daha çok sayıda kişinin faydalandırılmasının ve açılacak program çeşitliliğinin arttırılmasının büyük önem arz ettiği düşünülmektedir.

Araştırma yapılan işyerlerinin %46,3'ü İŞKUR hizmetinden faydalanmaktadır. Bu oranın arttırılması için teşviklerin geliştirilmesi önerilmektedir.

İşyeri büyüklüğü 1-9 olan işyerlerinin, diğer büyüklüklerdeki işyerlerinden oransal olarak daha çok büyümeyi hedefledikleri düşünülmektedir. İlde işyeri büyüklüklerine İŞKUR'dan faydalanan işyeri oranları incelendiğinde işyeri büyüklüğü arttıkça faydalanma oranı arttığı görülmektedir. Bu sebeple daha küçük işyerlerinin kurum hizmetlerinden faydalanmasını sağlayacak çalışmaların arttırılması önerilmektedir.

İşyerindeki Çalışanlarına Eğitim Veren İşyeri oranı %1,3'ütür. Bu oranın arttırılması için işverenin bilinçlendirilmesi önerilmektedir.

Kurulma yaşı ''20-24'' aralığında olan işyeri sayısı en az olup toplam 3'tür. Bunların temel nedenleri işverenlerin belli bir mali güce ulaştıktan sonra yatırımlarını il dışına çıkarttıkları ya da rekabet gücü bulamadıkları için işyerlerini kapattıkları düşünülmektedir.

Kilis ilinde kadın çalışan oranı %14' de kalmaktadır. Kadınlar, meslek grupları arasında incelendiğinde daha çok büro hizmetlerinde %36'lik oranla en fazla çalıştıkları meslek grubudur. Aynı zamanda bütün meslek gruplarında erkek çalışma oranı 50'nin üzerindedir.

Madencilik ve Taş ocakçılığı sektörünün açık iş verme oranı %21,7 ile ilk sıraya yer almaktadır.

Kilis ilinde işveren açık işini temin etmede genel olarak İŞKUR ve akraba-eş dost kanalını kullanma eğilimindedir. İŞKUR kanalını tercih etme oranlarını yükseltmek için teşvikler arttırılabilir. İşverenin akraba –eş dost kanalını büyük bir oranla kullanması; teşvikleri yetersiz görmesi, işbaşı eğitim(İEP) programından faydalanmaya çalışan bazı işverenlerin programın yükümlülüklerini yerine getirmemekten kaynaklı cezai müeyyidelerle karşı karşıya kalması konularının etkili olduğu düşünülmektedir. İlgili işverenler şoförlere araçlarını teslim ederken özellikle şoförlerin güvenilir kişiler olmasına dikkat ettikleri; bu sebeple akraba-eş dost kanalını kullanmaya çalıştıkları işveren ziyaretlerinden de anlaşılmaktadır. Ulaştırma ve depolama sektörünün, dış ülkelere sınır olan Kilis ilinde yurtiçi-yurt dışı güzergahta çalışacak istekli, güvenilir ve nitelikli personel (Tır Şoförü vb.) bulma sıkıntısı olduğu düşünülmektedir.

Meslek gruplarına göre açık iş dağılımı incelendiğinde yüzde 36,5 ile Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ve %23,3 Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu ise ilk sıralarda yer almaktadır. En fazla çalıştığı mesleğin temizlik görevlisi mesleği olduğu kadınlara, bu meslek grubunda daha nitelikli meslekler edindirerek işgücü piyasasına katılmasının sağlanması önerilir.

Erkeklerin en fazla çalıştığı meslek Temizlik Görevlisi mesleğidir.

Açık işler için talep edilen becerilerden erkekler için Yeterli Mesleki-teknik bilgi ve tecrübeye sahip olma ilk sırayı alırken, kadınlar için fiziksel ve bedensel yeterlilik ilk sırayı almaktadır. İş arayanların bu konuda bilinçlendirilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir.

Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunda meslek grubunda çalışan sirkülasyonunun fazla olduğu düşünülmektedir.

Temininde güçlük çekilen meslekler arasında Örgü Makinası Operatörü ve aşçılık mesleği ilk sıradadır.

Araştırma neticesinde ortaya çıkan önemli bulgular yukarıda özetlenmiştir. İlimiz işgücü piyasasının sayısal verilerle desteklenmiş bu genel durumundan hareketle Kilis'te istihdamı artırmak üzere aşağıdaki öneriler değerlendirilmelidir:

İşverenlerin nitelik gerektiren mesleklerde eleman talebine karşılık, sistemde kayıtlı iş arayanlara niteliklerini geliştirmek üzere eğitimler vererek, bu kayıtlı işgücünü işverene sunmak üzere işyeri ziyaretleri fazlalaştırılabilir.

İşgücü piyasasında kadınlar ve gençlerin istihdama katılım oranlarını yükseltmek amacıyla hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmelidir.

Dezavantajlı grubun işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak için kontenjanları dolduramayan işverenler ile işbirliği yapılarak uygun mesleki eğitim programları hazırlanmalıdır.

Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün öğretimden ayrılan genç nüfusu ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına dâhil edecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.

Kadınların istihdama katılımını artırmak amacıyla aktif işgücü piyasası politikaları kapsamında gerektiği takdirde mesleki eğitim kurslarına katılımı artıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.

Özellikle imalat, toptan ve perakende ticaret ve diğer sektörlerde beklenen istihdam artışına yönelik bu sektörde faaliyet gösteren işyerleri ile yakın ilişki kurularak oluşması beklenen eleman ihtiyacını gidermek üzere eğitimler ve araştırmalar yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

DPT (2007) Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) İşgücü Piyasası, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara.

EKLER

Ek 1- 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu

IŞKUR 2015 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2015 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine (3.350 TL) üçbinüçyüzelli Türk Lirası İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

SGK İşyeri Sicil Numarası :.....

Örnek No :.....

Işletmenin Yasal Unvanı :.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....

MAHALLE :.....

Cadde/Sokak :.....

İÇ/DIŞ KAPI NO :.....

TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı:..... Unvanı :

Tarih ....:..... Telefonu :

E-Posta ....:..... İmza/Kase:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih-İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayırsa 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(……. Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐ Çalışanlara Yönelik Eğitim ☐

İşbirliği ile Mesleki Eğitim (Kurs) ☐ Kısa Çalışma Ödeneği ☐

Mevzuat Danışmanlığı ☐ İşveren Danışmanlığı ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık isiniz için aşağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez			Talep Edilen Beceriler* 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık İşinizi Ne Kadar Süredir Arıyorsunuz?		
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün

*En önemli 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAMA yapınız. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından HERHANGİ 3 tanesini işaretleyiniz.

5

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2016 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok ☐ → Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek Işaretlenebilir.

2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşverenin görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2 - Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İstihdamlı İşyeri Sayısı	2-9 İstihdamlı İşyeri Sayısı	Toplam
ADANA	4.255	240	4.495
ADIYAMAN	800	22	822
AFYONKARAHİSAR	1.375	59	1.434
AĞRI	461	9	470
AKSARAY	785	29	814
AMASYA	627	27	654
ARDAHAN	95	5	100
ARTVİN	343	21	364
AYDIN	1.962	116	2.078
BALIKESİR	2.252	135	2.387
BARTIN	421	22	443
BATMAN	1.039	16	1.055
BAYBURT	99	3	102
BİLECİK	431	23	454
BİNGÖL	541	6	547
BİTLİS	433	8	441
BOLU	629	36	665
BURDUR	507	31	538
ÇANAKKALE	988	60	1.048
ÇANKIRI	253	15	268
ÇORUM	1.043	36	1.079
DENİZLİ	2.961	148	3.109
DİYARBAKIR	2.502	56	2.558
DÜZCE	1.028	24	1.052
EDİRNE	715	52	767
ELAZIĞ	1.310	38	1.348
ERZİNCAN	393	11	404
ERZURUM	1.199	40	1.239
ESKİŞEHİR	2.068	115	2.183
GAZİANTEP	3.435	207	3.642
GİRESUN	842	26	868
GÜMÜŞHANE	192	3	195
HAKKARİ	201	8	209
HATAY	2.208	128	2.336
IĞDIR	238	6	244
ISPARTA	675	54	729
KAHRAMANMARAŞ	1.805	59	1.864
KARABÜK	458	26	484
KARAMAN	486	26	512
KARS	279	14	293
KASTAMONU	701	36	737

KAYSERİ	3.307	153	3.460
KIRIKKALE	405	32	437
KIRKLARELİ	658	47	705
KIRŞEHİR	377	13	390
KİLİS	172	5	177
KONYA	4.466	200	4.666
KÜTAHYA	1.106	46	1.152
MALATYA	1.431	52	1.483
MANİSA	2.331	125	2.456
MARDİN	1.333	21	1.354
MERSİN	3.638	180	3.818
MUĞLA	2.537	231	2.768
MUŞ	426	10	436
NEVŞEHİR	780	23	803
NİĞDE	535	34	569
ORDU	1.313	52	1.365
OSMANİYE	897	34	931
RİZE	808	35	843
SAKARYA	1.984	113	2.097
SAMSUN	2.246	119	2.365
SİİRT	369	12	381
SİNOP	370	16	386
SİVAS	1.129	53	1.182
ŞANLIURFA	2.365	62	2.427
ŞIRNAK	613	5	618
TEKİRDAĞ	2.447	108	2.555
TOKAT	918	32	950
TRABZON	2.283	92	2.375
TUNCELİ	152	5	157
UŞAK	889	35	924
VAN	1.194	23	1.217
YALOVA	581	35	616
YOZGAT	613	29	642
ZONGULDAK	1.014	62	1.076
Tamsayım Toplam	**88.722**	**4.090**	**92.812**
Örnekleme Yapılan İller	**10+ Örneklem İşyeri Sayısı**	**2-9 İşyeri Sayısı**	**Toplam**
ANKARA	6.911	979	7.890
ANTALYA	4.289	444	4.733
BURSA	2.931	427	3.358
İSTANBUL	8.493	3.311	11.804
İZMİR	6.276	750	7.026
KOCAELİ	4.201	210	4.411
Örnekleme Toplam	**33.101**	**6.121**	**39.222**
Genel Toplam	**121.823**	**10.211**	**132.034**

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$Genç\ İşsizlik\ Oranı = \frac{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşsiz}{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşgücü\ Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri

arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama
I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İ}stihdam\ Oranı = \frac{Toplam\ \text{İ}stihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İş}g\text{ücü} = \text{İ}stihdam\ Edilenler + \text{İ}ssizler$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması: İŞKUR tarafından 16 Mart - 30 Nisan tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Katılım\ Oranı = \frac{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı\ (\ \text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumasal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

> ***1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar:*** Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.
>
> ***1.2. Diğer:*** Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Dahil\ Olmayan\ N\text{ü}fus\ Oranı = \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus - \text{İş}g\text{ücü}}{Kurumsal\ Olmayan\ N\text{ü}fus} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İş}sizlik\ Oranı = \frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı(\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin

gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı istihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$Kayıtdışı\ İstihdam\ Oranı = \frac{Kayıtdışı\ İstihdam}{Toplam\ İstihdam} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının

da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

$$\boldsymbol{Ya\text{ş}\ Ba\text{ğ}ml\text{ı}l\text{ı}k\ Oran\text{ı}} = \frac{0-14\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus + 65\ Ya\text{ş}\ ve\ \text{üst}\text{ü}\ N\text{ü}fus}{15-64\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Ek 4- Ek Tablolar

SEKTÖRLERE GÖRE İPA SONUÇLARI-2014/1.DÖNEM							
Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 Haziran 2015 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran 2015
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	15	1.203	28	47	29	2,3%	2,4%
İmalat	327	14.685	481	777	921	3,2%	6,3%
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	5	258	2	33	46	0,8%	17,8%
İnşaat	439	7.066	126	466	566	1,8%	8,0%
Toptan ve Perakende Ticaret	403	8.100	313	486	466	3,7%	5,7%
Ulaştırma ve Depolama	64	3.397	64	94	39	1,8%	1,2%
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	195	7.524	430	495	201	5,4%	2,7%
Bilgi ve İletişim	4	121	2	12	1	1,6%	0,8%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	15	218	1	2	21	0,5%	9,6%
Gayrimenkul Faaliyetleri	21	283	29	28	19	9,2%	6,6%
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	63	553	38	115	48	6,5%	8,7%
İdari ve Destek Hizmetleri	55	2.063	103	121	228	4,7%	11,0%
Eğitim	89	2.192	26	57	-25	1,2%	-1,2%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	47	1.740	95	97	137	5,2%	7,9%
Kültür, Sanat ve Spor	6	66			8	0,0%	12,7%
Diğer Hizmetler	76	689	33	33	28	4,6%	4,0%
Genel Toplam	**1.825**	**50.164**	**1.771**	**2.865**	**2.732**	**3,4%**	**5,4%**

EK:5 2 İle 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri KİLİS

2015 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yanında 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri de ziyaret edilmiştir.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan 2 ile 9 9 kişi arası istihdamlı işyerleri ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

Çalışma kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için hem Türkiye geneli il düzeyinde tahmin üretilebilirken 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri için sadece Türkiye geneli için tahmin üretilebilmektedir. Söz konusu işyerleri için il düzeyinde tahmin üretilmemiştir. Bu nedenle raporun bu bölümüne kadar 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerinin verileri kullanılmamıştır. Bu bölümde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinin illerinde ziyaret ettikleri 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine ilişkin veriler paylaşılacaktır.

2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine de 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine uygulanan soru kâğıdı uygulanmıştır. Çalışmanın metodolojisi açısından her iki büyüklükteki işyerleri için bir farklılık bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde çalışma kapsamında toplam 10 bin 211 adet 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir. Bu işyerlerinin 6 bin 512 tanesine soru kağıdı uygulanırken 3 bin 699 tanesinden çeşitli nedenlerle cevap alınamamıştır.

Bu kapsamda Kilis ilinde 5 işyeri ziyaret edilmiş olup, söz konusu işyerlerinin 4 tanesi için soru kâğıdı uygulanmıştır. Bu bölümde 4 işyerinden elde edilen veriler üzerinde durulacaktır. Söz konusu veriler ham veriler olup, genelleştirme katsayısı Türkiye geneli tahmin üretecek şekilde verildiği için genelleştirilmiş verilerin il düzeyinde bilgi veren bir çalışmada kullanılmasının uygun olmayacağı düşünülmüştür. Ayrıca 2 ile 9 kişi arası işyerlerine ait veriler ili genellemediği için 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin verileri ile karşılaştırma yapılmamıştır.

Çalışma kapsamında Kilis ilinde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı 14 işyerine soru kağıdı uygulanmış olup bu işyerlerinin 7 tanesi Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir.

Tablo 3 İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektör	İşyeri	Erkek	Kadın	Toplam
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1	5	0	5
Ulaştırma ve depolama	1	2	0	2
Eğitim	1	1	0	1
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	1	0	1
Toplam	4	9	0	9

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamındaki 4 sektörde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir.

Söz konusu işyerlerinde toplam 9 kişi çalışmaktadır. Bu işyerlerinde çalışanların tamamı erkektir. En fazla çalışana Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir.

4 işyerinden hiçbirinde Açık İş bulunmazken ve 1 tane Temininde Güçlük Çekilen Meslek bulunmaktadır.

Kilis ilinde çalışma kapsamında ziyaret edilen 2 ile 9 kişi arası istihdam eden işyerlerinde herhangi bir meslek artış ya da azalış beklenmemektedir.